

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

126. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1933. évi június 4

ELOFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalón 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Pünkösöd

A kereszténység a Szentlélek eljövetelének emlékét ünnepli ezen a napon és ez a poétikus ünnep, a kutatások szerint, az apostolok idejéből való.

Ilyenkor már érlelő melegnek kellene lenni és a napsütésben boldog és vidám ifjúság színes uniformisa szokta tarkítani a virágos mezőket.

Az anyagi és lelki csödbe zuhant emberi életformához mintha a természet is megfelelő pünkösödöt készítené.

Didergő szívek és didergő életek fáradtan és pirosra dörzsölt szemekkel fordulnak a nap felé, amely nem melegít, az új apostolok felé, akik szeretet helyett gyűlöletet hirdetnek ugyancsak annak a Szentléleknek nevében, aki mindenki számára jött.

Altalában a nagy kisajátítások korát éljük.

Kisajátított életek, jogok, hitek, célok privilégiumai tartják a mai pünkösödi mezőket és a mai ifjúság friss és tavaszi ruhák helyett barna, fekete, kék ingekbe öltözött hozsannázik a Szentlélek felé, akiknek megváltó keresztjét kampóssá görbítették.

— Nem tárgyilagosak, hanem németek akarunk lenni, — mondja az egyik apostol.

— Majd szerzek én magamnak igazságot — mondja füstölgő revolverrel a kezében a másik.

És így, ilyen módon a harmadik, a negyedik, a századik és ezredik akik cérrel, passal és tüzzel hirdetik az új megváltást a megcsufolt Szentlélek nevében.

A dátumok, a pünkösödök, a husvétok jönnek, de már ezeket is kisajátítják.

Mindent kisajátítanak.

Az ünnepek és a dátumok felemelő és boldog poézisát új zsoltárakba préselik.

Nem a csöndes beszédek, hanem az ordító uszítások kora ez, amelyet a Pünkösöd sem tud megszépíteni.

Ünnepelni azért kell!

A gondolat igazi szépsége, a Szentlélek eljövetelének varázsa nem sikkadhat el a nagy kisajátítási áramlatban.

Nem kell csodára várni, hogy az elgörbült kampóskereszt visszaegyeneseadjék.

Az új apostolok csak testeket ölhetnek meg, gondolatot, eszmét, soha.

A máglya még sohasem hamvasztott el hiteket és a Napot a legkomorább felhők is csak ideiglenesen tudják eltakarni.

Az emberiség útja kiszabott ut. Ezt el lehet torlaszolni, de mi ez az akadály, amit néhány alapostol cipel a nagy célok elébe.

A pünkösödi rózsza minden éven eljön emlékeztetőnek.

A Szentlélek is, a husvétutáni ötvenedik napon.

Emlékezni pedig önmagában néve a legnagyobb ünnep.

És a memóriáját senkinek sem lehet kisajátítani.

Ezt az egyet a mai Pünkösöd idején sem tudhatják az új apostolok.

Végvonaglik a legújabb „társasjáték”

A négyhatalmi egyezmény szabadságra küldötte az angol külügyminisztert és megrendítette a MacDonald kormányt is

Az amerikai kongresszus dezavualta Rooseveltet, mert Amerikának nem tetszik az elnök Európa-politikája

Németország Zürichben megkontreminalta az osztrák schillinget

A leszerelési konferenciát elnapolták — Jeftics, Titulescu és Benes együttműködésre hívják Magyarországot — A Deutsche Allgemeine Zeitung újramegjelenését követeli Hugenberg — Stalin kibékül Trotskival — Amerika az arany-ezüst fedezetű 30 százalékos pénz mellett

Páris, június hó 3

Jobb megoldás híján: elnapolták a leszerelési konferenciát.

Jobb megoldás híján, hogy a négyhatalmi egyezmény aláírása alól egész biztosan szabaduljanak, megbuktatták az angol külügyminisztert és az amerikai kongresszus dezavualta Rooseveltet.

Ha még ez sem lenne elég, holnapra Daladier is megbukhatik és ha még kellene az eredményhez valami, Európa hajlandó azt is tényleg nézni, hogy Németország a schilling kontreminalása után térdre kényszerítse Ausztriát.

A heteken, sőt hónapokon át folyó izgalomnak ma zajlott le az ötödik felvonása. A végjelenetben sehol semmi happy end: nincs leszerelés és nincs négyhatalmi és holnap újra és előlről kezdődhetik az előadás.

A vágtató események mai iramából az alábbi tudósítások számolnak be:

Lengyelország nem enged

A négyhatalmi egyezmény ma reggel még csak vajudott. A vajudásnak igaz oka — Lengyelország. Amíg a kisántant államai már nem ellenzik a négyhatalmi egyezmény megkötését, mert biztosítéknak tartják Franciaország garancialevelét, a mely kinyilatkoztatja, hogy a négyhatalmi direktórium a Franciaország és szövetségesei között kötött korábbi szerződéseket nem érintheti, addig Lengyelország nem elégszik meg ezzel a francia kezességi levéllel. Lengyelország csak abban az esetben egyezne bele a négyhatalmi direktórium kialakításába, amennyiben ilyen garancialevelet nemcsak Franciaországtól, hanem a többi három hatalomtól, tehát Angliától, Olaszországtól és — Németországtól is kap.

Lengyelország most azon fáradozik, hogy a kisántantot ebben a kérdésben maga mellé hangolja. Beck ezredes külügyminiszter ezért a napokban Prágába utazik, hogy ott a kérdésben Benessel tárgyalhasson. Állítólag Benes az ősz folyamán ezt a látogatást Varsóban visszaadja.

A hivatalos francia állásponttal szemben Herriot a négyhatalmi egyezménytervvel szemben továbbra is negative viselkedik. Tegnap este a külügyi bizottságban mondott Herriot nagy beszédet, a melyben természetesen az egyezmény ellen foglalt állást. Ma viszont lapjában ír hosszabb cikket Herriot és abban ironikusan megállapítja, hogy a hatalmak most egy újfajta társasjátékot találtak ki, mely

csupa kérdésekből és feleletekből áll és ezt a társasjátékot elkeresztelték négyhatalmi egyezménynek.

Hogy csak egy példát mondjak — írja Herriot — mire való a négyhatalmi második szakasza, amely a revízióról beszél, mikor sem a franciák, sem pedig az angolok nem mennek bele semmiféle revízióba. Teljesen lehetetlen és nevetséges is egyben, hogy egy direktóriumban a revízió és antirevizio barátai együtt dolgozzanak.

A Times londoni tudósítójának jelentése szerint ugyanis az angol, a francia és a

német követ ma hosszabb tárgyalást folytattak az olasz külügyi államtitkárral és Rómában azt beszéltek, hogy ezeknek a tárgyalásoknak során a követek a négyhatalmi tervezet végleges szövegét beszéltek meg.

A Daily Telegraph ezzel a jelentéssel szemben ug y tudja, hogy míg tegnap Franciaország, addig ma

Olaszország és Németország állottak elő új követelésekkel.

Ezek a követelések a revízió kérdéses paragrafusainak bizonyos változtatását követelik.

Simon „szabadságával” a MacDonald kormány helyzete is megingott

A négyhatalmi egyezmény ügye mindezekről eltekintve már azért is elakad, mert Sir Simon mégsem utazott el Genfbe, Tegnap számában jelentette a B. L., hogy Sir Simon és miniszter társai között a genfi politikából kifolyólag súlyos nézeteltérés támadt és ezért a külügyminiszter lemondott.

Tegnap este még cáfolták a hírt és közölték, hogy Simon külügyminiszter még az éjszaka folyamán elutazik Genfbe. Ezzel szemben az angol külügyminiszter nem utazott el, hanem:

hivatalos és ma reggel kiadott jelentés szerint — szabadságra ment.

A ma reggel kiadott angol hivatalos jelentés elmondja még, hogy azok a hírek, mint ha a külügyminiszter és miniszter társai között ellentét merültek volna fel, nem igazak ugyan, de igaz az, hogy Sir Simon nem tudott visszautazni Genfbe, mert

egészségi állapota az utazást nem engedte meg. A külügyminiszter — mondja a hivatalos jelentés — súlyosan megrendült állapotára való tekintettel

szabadságolását kérte, amit a miniszterelnök meg is adott és így a külügyminiszter hosszabb ideig tartó szabadságra ment.

E hivatalos jelentésen felül más londoni jelentések azt mondják, hogy a négyhatalmi egyezmény ügye nemcsak a külügyminisztert buktatta meg, hanem valószínűnek kell tartani, hogy az egész MacDonald kormány lemond.

Ezt a híresztelést egyelőre még a kormány sem meri cáfolni.

A négyhatalmi egyezmény „sikere” egy kormányt tehát megevett már.

A második kormány, a Daladier kormány, talán az angol kormány bukásával a saját sorsát kerülte el.

Az olasz és német követelések

Egyébként további londoni jelentések azt mondják, hogy a négyhatalmi egyezmény aláírását azért is el kell halasztani, mert ismét komoly ellentétek merültek fel. Az olaszok azt kifogásolják, hogy az új szöveg a revíziót még a Népszövetség keretén belül is lehetlenné tette és így az egész szerződés szívet metszették ki.

te és így az egész szerződés szívet metszették ki.

Az olaszokon felül a németek a 16. paragrafus új szövegezését nehézményezk. Angliában kormány bukik bele és Franciaország meg szívszerint nem is akarja.

Meg lehet tehát?

A kongresszus dezavualta Rooseveltet

De nemcsak Angliában, hanem Amerikában is kirobbant a belpolitikai ellentét. Amerikában a kongresszus — leszavazta Rooseveltet. Erre a leszavazásra a fegyverkitilti tilalom adott jogcímét. A kongresszus ugyanis mai ülésében megállapí-

totta, hogy az elnöknek nem áll jogában azt megtiltani, hogy Amerika egy bizonyos államba ne nyígyen ki fegyvert, hanem csak azt tilthatta volna be, hogy Amerika általánosan és mindenhova szóló érvénnyel külföldre egyáltalában ne

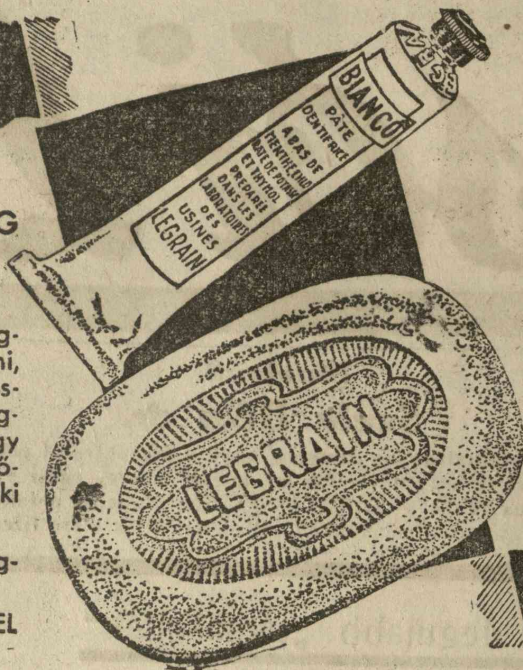
INGYEN

CSAK NÉHÁNY NAPI

LEGRAIN

Ég üres reklámszavak helyett az i. t. közönségnek, inkább kísérleti lehetőséget akar nyújtani, hogy mindenki összehasonlítás útján győződhessen meg a jó minőségű áru fölényéről a tömegcikkkel szemben, mivel ma már nem a nagy szavú ígérgetések, de az áru kifogástalan minősége mérvado. Hogy ezen kísérletet mindenki számára lehetővé tegyük

100.000 darab csodás BIANCO fogkrém és
100.000 darab legfinomabb CASTEL toilleszappant

INGYEN OSZTUNK SZÉT

Kérjen tehát kereskedőtől még ma vagy egy ingyen

BIANCO CASTEL

fogkrém és egy ingyen

szappant.

Amennyiben Ön ezen tárgyak egyikéért annak ellenértékét megfizeti, úgy a másik tárgyat ráadásul ingyen kapja.

AKÁR EGY BIANCO FOGKRÉMÉT
AKÁR EGY CASTEL MOSDÓSZAPPANT
INGYEN BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁSUKTÓL

szállítson hadianyagot.

A kongresszusnak ezzel a határozatával kapcsolatban beavatott politikai körök azt hangoztatják, hogy

a kongresszus sabotálni akarja Roosevelt külpolitikai munkáját.

Az amerikaiaknak egyáltalában nem tetszik, hogy Roosevelt ennyire befolyik az európai politikába és minden eszközzel azon vannak, hogy Roosevelt európai akciói ne sikerüljenek.

Azzal, hogy a fegyverszállítási tilalom ügyében a kongresszus leszavazta Rooseveltet, egyben

semmissé tette Norman Davisnak híres genfi nyilatkozatát és felborította azt a politikai irányvonalat, amelyet Európában Norman Davis után Roosevelt jelentett.

LESZERELÉSI KONFERENCIA — NINCS TÖBBÉ

A leszerelési konferencia körül a legbölcsebb megoldás történt meg ma: elnapolták.

Egyelőre az elnapolás csak június 27-ig szól, de az elnökség felhatalmazást kapott arra is, hogy ha szükségesnek látja az elnapolást, június 30-ig meghosszabbíthassa.

Közben — ez a jogcím — előkészítik másodszori olvasásra a Mac-Donad-féle leszerelési javaslatot.

Nem egészen értjük: első olvasásban talán már elfogadták volna?

A GAZDASÁG KAPCSOKKAL ÖSSZEFÜZÖTT KISANTÁNT

A kisántant konferencia harmadik napján a három állam egymásmellérendeltségének módosztatát tárgyalták. A konferencia elhatározta, hogy közös gazdasági intézetet állít fel, amely mindenekelőtt kidolgozná a kedvezményes vámteleket. Ezenfelül az egyes fővárosokban gazdasági intézeteket is állítanak fel, amelyeknek az volna a rendeltetésük, hogy az ipari termelés érdekében szervezeteket létesítsenek.

A konferencia elhatározta még, hogy a szállítási díjtételek aránytalanságát egymás között kiegyenlítsék és nagy figyelemmel lesznek a hajózás kérdésére is, természetesen a Fekete tengeri hajózás érdekeire is.

A konferencia egyidejűleg egy bizottságot küldött ki, amelynek az lesz a feladata, hogy a törvényhozások támogatásával a gazdasági kérdéseket részletezzék. Ennek a munkának kapcsán

a három állam jegybankjai szorosabb együttműködésre lépnek, szabályozzák a fizetéseket és a kiegyenlítő eljárás módjait.

A kisántant együttműködésre hívja Magyarországot

A tegnapi tanácskozások után Benes fogadta a magyar újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy a kisántant konferencia második napján kiadott hivatalos közlemény megadta a lehetőségét annak, hogy Magyarország a kisántant felé közeledjen.

Titulescu is megjelent ezen a sajtófogadtatáson és elmondotta, hogy barátságos érülettel van Magyarország irányában és

boldog lenne, ha gyakorlatilag is megvalósulna a kisántant államainak és Magyarországának összefüggése.

— Mi — mondotta Titulescu — világosan kifejeztük véleményünket. Elsősorban is gazdasági együttműködésre törekszünk és egyben határozottsággal körvonalaztuk politikai rendszerünket is. Ennyit értem, hogy a határokonak fontosságának kérdését gyakran tüllozzák. Én szerintem tévedés az a hit, amely szerint az igazi béke a határok revízióján alapulna. Az ezirányú revízió még mindig nem jelenen a békét.

— A magyarok — folytatta Titulescu — boldogtalanok, mert területeiket a békeszerződések megcsönkítették. Azt hiszik a magyarok, hogy mi, akik határainkban és területeinkben megnövekedtünk, mi mindenkor boldogok és elégedettek vagyunk? A kisántant államok gazdasági munkarendjükből a jószándékú közeledés szakasza előtt tartanak. Az ajtó nyitva van és most már csak arról van szó, hogy a magyarok gondolatban is tegyék túl magukat a határok kérdésein. Mi — fejezte be sajtónyilatkozatát a külügyminiszter — szívesen fogadunk minden együttműködési szándékot, bármely irányból is jön az.

A harmadik kisántant külügyminiszter, Jętics is nyilatkozott. Ő a budapesti Az Est tudósítójának adott intervjút.

A jugoszláv külügyminiszter megállapította, hogy a revízió ügyének felszínén tartása árt mindazoknak az államoknak, a melyeknek ma a Duna medencéjében össze kell működni. A kisántant — mondotta Jętics — prágai konferenciáján leszögezte elveit és megállapította, hogy reá nézve a revízió kérdése nem létezik. Ezzel szemben a kisántant

a kelet-európai munkaközösség ideáját propagálja.

Megállapítja még Jętics, hogy sohasem volt olyan alkalmas az idő arra, hogy a kisántant és Magyarország összefüggjen, mint ma.

A kisántant a gazdasági együttműködésre azonban nemcsak Magyarországot invitálja, hanem mindazokat az államokat, a melyek Közép- és Délkelet-Európában élnek és együtt karnak dolgozni.

A Petit Parisien jelentése is érdekes ma. A lap azt írja, hogy a kisántant államok kormányai, de a nyugati államok kormányai is elhatározták volna, hogy minden állam fővárosában antirevizós bizottságot állítsanak fel, amelynek a revízió propagandáját ellensúlyozni kell.

gott komolyan hozzá a legfontosabb kérdéshez, a munkaalkalmak szerzésének ügyéhez. Ebben az ügyben tegnap este minisztertanács volt, amely úgy határozott, hogy

a pénzügyminiszternek felhatalmazást ad arra, hogy egymilliárd márká értékű kincstári közmunkautalványokat bocsásson ki. A kincstári „közmunkautalványok” rendszeréről bővebb jelentéseink még nincsenek és így eddig nem lehet még megállapítani, hogy ezeket az utalványokat a gyakorlati élet hogyan használhatja majd.

NÉGY HALALOS ÍTELET

Ugyancsak ma jelentik, hogy az altonai bíróság a három héttel ezelőtt lefolyt véres vasárnap tettesei felett ma mondott ítéletet. Az ítélet hihetetlenül szigorú.

Négy verekedőt halálra ítélt a bíróság, kettőt 10, kettőt 5 és egyet 3 és fél évi fegyházra.

A drákói ítélet egész Németországban általános feltűnést keltett.

STALIN KIBÉKÜL TROTZKIVAL

Hetek óta olyan hírek vannak forgalomban, hogy Stalin a maga ellenzékével békülni akar. Egyeseket már vissza is fogadtak a pártba és annak legfelsőbb végrehajtó bizottságába, míg most azt jelentik, — a jelentés Stambulból keltezt, — hogy

Trotsky és a szovjet között is megindultak volna a tárgyalások.

Ezt maga Trotsky jelentette ki azoknak az újságíróknak, akiket ma fogadott. Trotsky elmondotta még, hogy

ezek a megkezdett tárgyalások az ő számvetésének végét jelentenék, mert amennyiben a tárgyalások eredménnyel végződnek, ő hazatérhetne Oroszországba.

Londoni jelentések szerint az orosz-japán viszony a keletkei vasútonal ügyében ismét rendkívül kiéleződött.

Az oroszok azt követelik, hogy Mandzsuri nyissa meg újból a vasutvonalat és a vasúti anyagokat szolgáltatassa vissza.

Hir szerint a mandzsuri szovjet konzulátuson már csomagolnak is.

Moszkvai jelentések szerint az orosz hadvezetőség a valószínű gáztámadásokkal szem-

— Bágyadt, leverl, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ben a mandzsui határon preventív intézkedéseket tett.

Ugyancsak ide tartozik annak híre is, hogy Jugoszlávia a négyhatalmi szerződés megkötése után azonnal felveszi Szovjet-országgal a kapcsolatot. Már arról is beszélnek, hogy a jelenlegi szerb belgrádi követ Balugics lenne ez esetben Jugoszlávia moszkvai követe, míg a berlini követi állást a jelenlegi miniszterelnök, Srksics foglalná el.

A jugoszláv akció szorosan kapcsolódik a kisántant akciójához, amely a feltűnő orosz-olasz barátkozás miatt minél előbb Békés állapotokat akar a kisántant és Oroszország között teremteni.

Schilling-kontremín Ausztria ellen

Az osztrák-német háború most már kulminációs pontjához érkezett. Hitler olyan harci fegyvereket vett elő, amelyek még a vám és kereskedelmi háborúban is szokatlanok és éppen ezért politikai háborúban egészen ismeretlenek.

Zürichi jelentések szerint Zürichben Németország megkontremínálta az osztrák schillinget.

A zürichi tőzsdén kizárólag német ügynökök azok, akik az osztrák pénzt piacra vetik. Németországnak azonban ehhez a hatalmas operációhoz nincs megfelelő mennyiségű schillingje és ezért most Ausztriában minden felvásárolható schillinget megvesznek és titkos utakon Németországba viszik ki, ahol azután a zürichi tőzsdén át az osztrák valutát azonnal piacra vetik.

Az osztrák schilling amúgy is letag és ha Németországnak ez a gazdasági hadmozdulata sikerül, kétségtelennek kell te-

kinteni, hogy a gazdasági nyomorúságába még jobban betaszított Bécs előbb-utóbb kapitulálni kénytelen, ha ugyan — Franciaország közbe nem veti magát.

A Deutsche Allgemeine Zeitung három hónapra szóló betiltásának ügye sem befejezett tény még. Hugenberg miniszter és pártja mindent elkövetnek, hogy a kormány a betiltó határozatot vonja vissza.

A nemzetiszocialisták sem akarják végletekig feszíteni a húr és van bennük valamennyi hajlandóság arra, hogy a betiltó végzet visszavonják, de a pártnak feltételei is vannak. Így a nemzetiszocialisták azt követelik, hogy

a lap szellemét hozzák összhangba a mai politikai iránnyal.

A DAZ erős és kiméletlen kritikát gyakorolt a Hitler-uralommal szemben és ezért előfizetőinek száma az utolsó 3 hónap alatt megötszöröződött.

Ez a páratlan siker nem tetszett a kormánynak és ezért keresett jogcímeket arra, hogy a DAZ-ot betiltassa.

A nemzetiszocialisták most azt követelik, hogy a főszerkesztőt és az egyik erdélyi származású szerkesztőt, dr. Fritz Kleint azonnal váltsák le. Kleinnel szemben az a vád, hogy

ő vezeti a nemzetiszocialisták elleni ellenzéki frontot és olyan pacifista hangú cikkeket ír, amelyeket konzervencia nélkül még Scheidemann sem engedhetett volna meg magának.

A nemzetiszocialisták az új szellemű lap élére Streve főszerkesztő kinevezését kívánják.

Egyelőre Hugenberg és pártja a nemzetiszocialista feltételeket nem akarja elfogadni. Egyelőre...

A Harmadik Birodalom egyébként ma fo-

Techirgiol strandfürdő

EFORIA ÁLCOMÁS

MELEG ISZAPFÜRDŐ, TENGERI FÜRDŐ, STRAND, ELSŐRENDÜ HOTELEK ÉS SZALLÓDÁK. — MINDEN SPORTFAJTA-SZÓRAKOZÁSOK.

A GRAND és NEPTUN

szállodák igazgatósága közli, hogy június 15—30. és szeptember 1—15. egy szoba ára teljes ellátással 350 lej naponként.

Szobák rendelhetők a

Societatea p. exploatare de Stațiuni Balneare și Climaterice

București, 1. Str. Eșarcu 2. Telefon: 233—58.

Megnyugtató fordulat a sinfalvai ügyben

Grigorcea román követ Vajda miniszterelnök megbízásából megjelent Gömbös magyar miniszterelnöknél és megígérte a legszigorúbb vizsgálatot

Budapest, június 3.

Grigorcea román követ ma Vajda Sándor miniszterelnök megbízásából megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök előtt és kijelentette, hogy kormánya a sinfalvai ügyben a legszigorúbb vizsgálatot indította meg és ennek eredményeként már eddig is történtek letartóztatások.

A sinfalvai ügy egyébként a magyar parlamentben ismét szerepelt. Az eddigi furcsa hivatalos nyilatkozatok után örömmel regisztráljuk ezt a lépést és reméljük, hogy a vizsgálati tárgyalások befejezése után nem marad el sem az anyagi, sem az erkölcsi jópátétel.

Újabb tüntetés Innsbruckban

Löwenstein hercegnő revolverrel védekezett a náci-diákok inzultusa ellen

Innsbruck, június 3.

Löwenstein hercegnőnek ma kellemetlen autókalandja volt Innsbruck környékén. Autója fekete-vörös-arany zászlóval fu-

tott. Az autót ezért az osztrák nemzetiszocialista diákok megállították és le akarták tépni a lobogót, hogy helyébe horogkeresztes zászlót tűzzenek.

A hercegnő azt hitte, hogy az autó tá-

madói az élete ellen törnek és ezért elővette revolverét és a támadók felé lött.

A lövés azonban nem talált.

Az autócíndens hatása alatt Innsbruckban tüntetnek a diákok. Egyik részük a hercegnő ellen, másik részük mellette tüntet és a karhatalom attól fél, hogy a két párt ma estére, ha berögződik, egymással utcai harcot kezd.

A Népszövetség jogügyi bizottsága a Bernheim-ügyben elutasította a német elleníratot

Genf, június 3.

A Népszövetség jogügyi bizottsága ma foglalkozott a felsősziléziai zsidó Bernheim panaszával szemben beadott német jogi ellenérvek vizsgálatával.

A jogügyi bizottság elutasította a német

elleníratot és azt a véleményt adta, hogy Bernheimnek jogában áll Németország ellen a Népszövetség előtt panaszt emelni.

A jogbizottság véleménye alapján a Népszövetség tanácsa kedden foglalkozik a Bernheim-üggyel és abban határozatot is hoz.

Roosevelt szenzációs indítványa

Egy nagy probléma a világgazdasági konferencia előtt

Newyork, június 3.

A Newyork Times jelentése szerint Roosevelt most tette közzé azt a tervezetet, amelyet az amerikai delegáció a londoni világgazdasági konferencia elé terjeszt. A tervezet szenzációs.

E terv szerint Roosevelt azt javasolja, hogy a világ valamennyi jegybankjai osszák fel egymás között aranytarta-

lékjaikat és annyi pénzt bocsássanak ki, hogy az új pénznek 20 százalék arany és 5 százalék ezüst fedezete legyen.

Európában a Roosevelt-tervet bülsnek, de keresztülvihetetlennek tartják, Amerika abban az esetben, ha ezt az aranyelosztási tervét el nem fogadják, nem támogatja tovább a világgazdasági konferenciát.

Ha a csendőr fantáziál,

hadbíróság elé kerül a magyar tanító

Temesvár, június 3.

A temesvári hadbíróság előtt rendkívül érdekes és jellemző per került pénteken tárgyalásra. A vádlott Gulácsy Mátyás magyarjai tanító, akit irredenta tevékenységgel vádolnak. A hadbíróság elnöke Simboteanu ezredes.

A vád előadja, hogy Gulácsy tanítványa a magyar himnuszra tanította és arról mesélt nekik, hogy rövidesen jönnek majd a magyarok, amikor mindenkinek kötelessége lesz az, hogy a telefondrótokat elvágja és a csendőroket megtámadja.

A tanító kihallgatása alkalmával előadta, hogy Stancovici Constantin, a nagyvárjasi csendőrmester régi ellensege neki és az egész vád nem egyéb, mint ennek az őrmesternek bosszúálló koholmánya. Ezért kénytelen ő már két hónapja fogásban ülni. A kihallgatáson kiderült, hogy a tanító a magyar himnusz csak az első szakaszát tudja, azt is csak hiányosan.

A per koronatanúja egy Sallai József

nevű elemista volt, akinek kihallgatása alkalmával megállapították, hogy a magyar himnusból egyetlen szót sem tud, ellenben a román himnuszot niba adköül fújja. A gyermek elmondja, hogy a vizsgálobírói kihallgatás alkalmával a tanító ellen vallott ugyan, de erre a csendőrmester kényszerítette. Az őrmester szó szerint betanította arra, mit mondjon.

A tárgyalás folyik.

Magyar delegáció a bukaresti agrárkonferencián

Budapest, június 3.

Mayer Károly magyar földművelésügyi államtitkár több szakértővel ma Budapestről Bukarestbe utazott. Az államtitkár Magyarországnak a bukaresti agrárkonferenciára kiküldött delegációját vezeti.

az ön legjobb védőszere a betegségeket terjesztő férgek ellen

Rendszeres repülőjárat Kolozsvár és Bukarest között

Bukarest, június 3.

Bukarest és Kolozsvár között a jövő héttől kezdve rendszeres repülőjárat lesz. Bukarestből hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken indul repülőgép Kolozsvárra. Az indulás reggeli 7.30, az érkezés háromnegyed

10, tehát

az út mindössze két és egynegyed órát fog igénybe venni.

Visszafelé ugyancsak reggel 7.30-kor kedden, csütörtökön és szombaton megy a Junker-típusú gép.

Rendelet a magántisztviselők áldozati adójáról szóló kimutatás beterjesztéséről

Bukarest, június 3.

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyi hatóságoknak, amely szerint a magántisztviselők áldozati adójára vonatkozó tisztviselői kimutatásokat még június tizedikéig be lehet adni.

A kimutatásokban a törvény kihirdetése idején, április 8-án érvényben volt tisztviselői fizetéseket kell feltüntetni.

Vezérkari tiszteket tartóztattak le Madridban

Madrid, június 3.

Madridban tegnap újból rejtélyes le-tartóztatások történtek. Őrizetbe vették a nagyvezérkar egyik kapitányát és három magasrangú tisztet.

A kormány nem adja okát annak, hogy ezeket a magasrangú katonai személyeket miért tartóztatták le, de valószínűnek kell tartani, hogy a tisztikarban újból monarchista puccskísérleteknek jöttek a nyomára.

Varsóban lesz a legközelebbi ujságírókongresszus

Budapest, június 3.

A Budapesti ülésező nemzetközi ujságíró konferencia végrehajtó bizottsága csütörtökön tartotta utolsó ülését. Ez az ülés délután három órakor végződött. Az utolsó ülésen a végrehajtóbizottság elfogadta az albizottság indítványát, amely azt javasolta, hogy munkaügyi pénztart állítsanak fel és szervezzék meg a tanácsadó bizottságokat.

A kongresszus megállapította, hogy legközelebbi ülését egy év múltán és Varsóban tartja meg.

Csütörtökön, az utolsó ülés befejezte után a belga és bolgár kiküldöttek megkoszorúzták még a Névtelen Katona sírját, a lengyelek pedig a Báthory emlékére felállított örök mécsest.

Este a Gellért-szállóban Budapest fővárosa a külföldi ujságírók tiszteletére bucsuvacsorát adott.

Popovici igazságügyminiszter és Brandsch volt államtitkár tárgyalásai

Bukarest, június 3.

Popovici igazságügyminiszter pénteken kihallgatáson fogadta Brandsch volt kisebbségi államtitkár, az ismert szász politikust. Kiszivárgott hírek szerint az igazságügyminiszter a szász hitlerista mozgalmakkal kapcsolatban kért felvilágosításokat Brandschtól.

Egy bukaresti diáklány tragikus öngyilkossága

Bukarest, június 3.

Pénteken reggel 9 órakor a bukaresti sosszénak a Bufet-című utvonalon szíven lötte magát Geta Jonescu diákasszony, a Kereskedelmi Akadémia hallgatója. A halál villámgyorsan következett be.

Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, az egyiket a soros ügyésznek, kérve, hogy holttestét ne boncolják fel, a másikat pedig az édesanyjának, aki előtt öngyilkosságának okát gyógyíthatatlan betegségében jelöli meg.

Eltemették Tischler Mórt A sírnál a fia is bucsubeszédet mondott

Nagyiklód, június 3.

Siancu rokkant kapitány áldozatát, Tischler Mórt pénteken délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra. Kolozsvárról 8-10 autóbussz szállította Nagyiklódra a meggyilkolt nagybirtokos ismerőseit. A temetésen impozáns tömeg vett részt, sokan sereglettek össze a környékbeli falvakból is.

A koporsót az elhunyt ismerősei és hozzátartozói vitték ki a temetőbe. A sírnál Strohli Percz kolozsvári rabbi, majd Braun Henrik nagyiklódai rabbi tartott gyászbeszédet. Utánuk Tischler Elemér dr., az áldozat fia emelkedett szószárra, aki a családtagok zokogása közepette kegyeletteljes szavakkal parentálta el tragikusorsú édesatyját.

A zsidó párt nevében Klein Miksa dr. a rokonok nevében pedig Hirsch Gyula dr. és Mayer Mayer tartottak beszédet.

Aláírták a svédek az új utépitési szerződést

Bukarest, június 3.

Pénteken délelőtt a pénzügyminisztériumban a svéd utépitő társaság és a kormány megbízottja, Madgearu és Mirto végleg meg egyeztek és az új utépitési szerződést pénteken már alá is írták.

NEGYESDIK CIKK

Alakíthatnánk egy új pártot is, jó emberek!

Az új párt alapelve ez lenne: a tagoknak tilos képviselő- vagy szenátorjelöltséget vállalni. Osztogathatna ezzel szemben „inspektori” címet, ugymint: gyümölcsfainspektor, méhészeti inspektor, baromfi inspektor stb.

Játékosan hangzik, de lehetne belőle igazi, komoly „politika” is

Székelyudvarhely, június 3.

Gyerkes Mihály munkája beindult, de még mindig nagyon messze van a teljes kibontakozástól. Az eddig elért eredményeket meg kell szilárdítani, a további munka lehetőségét meg kell teremteni. A gyümölcsfákat nem elég elültetni. Gondozni is kell őket, ehhez a gondozáshoz pedig meg kell szünni lelkiismeretesség és hozzáértés szükséges.

Nem várhatjuk el a falusi gazdától, hogy egyszerre, néhány tanfolyam meghallgatása után kész szakértői legyenek a gyümölcsfák ápolásának és védelmének. Már pedig, ha nem ápolják az elültetett fákat kellően és nem védik őket szakszerűen, úgy valóban igazuk lesz azoknak, akik azt jósolják, hogy Udvarhely megyében csak minden hatodik évben van dus gyümölcstermés. Ugy, amint eddig is volt. Eddig azonban csak a házak melletti kertekben nőttek minden gondozás nélkül néhány gyümölcsfa. A gazdák nem törődtek ezekkel a fákkal semmit, a gyümölcsvédelemről, a fák permerezéséről,

a gyümölcs rengeteg ellenségének irtásáról pedig csak harangozni hallottak valamit. Így nem is hozhattak minden évben termést a fák, ha pedig hoztak, úgy a gyümölcs javarésze ferges és rothadásra hajlamos volt, gyorsan és nagyon olcsón kellett értékesíteni. Ezért adhatták Romániában tavasszal 10 lejért darabját a kaliforniai almának.

A gyümölcsfának hármask munkát kell végeznie egyszerre. Táplálnia kell önmagát, törzsét, leveleit. Ki kell fejlesztenie és meg kell érlelnie a hozott gyümölcsöt s ugyanakkor már meg kell hoznia a jövő évi termésrügyeket is. Annyi és olyan táplálékot kell tehát adni neki, hogy ezt a hármask munkát el tudja végezni. A Székelyföldön azért teremnek általában csak minden második évben a fák, mert nem törődnek velük s így a gyümölcs-erleléssel egyidejűleg nem tudják meghozni a jövő évi termésrügyeket is.

Állandó gond és felügyelet kell tehát a most ültetett csemetéknek, hogy bevéltassák a hozzájuk fűzött reményeket. Erre pedig a gazdák még nem elég felkészültek.

Társadalmi szervezetet a gyümölcsfák érdekében

Lám, merre fejlődnek nálunk a dolgok! Mostanában annyiféle társadalmi szervezet alakul mindenfelé, ilyenről azonban nem tudok se a hazai, se a külföldi politikában. Pedig ez hasznosabb és értelmesebb, mint mondjuk a hitlerizmus.

Június 19-től 20-ig Székelyudvarhelyen tart tanfolyamot Gyerkes Mihály, Lakatos Tivadar és Lőrinczy László. Ez a tanfolyam már a további célkitűzésekre gondol. Gyerkes szeretné, ha erre az előadás-sorozatra minél több tanító és lelkes vonulna fel a falvakból. Annak a társadalmi szervezetnek ugyanis, amely a gyümölcsfák gondozását és védelmezését tartaná elsőrendű kötelességének, a tanítók és papok alkotnának a gerincét. Azt, amit a falusi parasztgazdák nem tudnak olyan hamar megtanulni, azt ők könnyen el sajátíthatnák. Aztán otthon, falvaikban, állandó ellenőrzés alatt tarthatnák a gyümölcsfákat, tovább tanítanák a gazdákat, figyelmeztetnék őket az időszerű teendőkre, megismerlelnék velük a gyümölcsfák kárttevőit és az azok elleni védekezést. A permerezési

időszak megállapítása, a permerezéshez szükséges anyagok összetétele és azok kiválasztása aszerint, hogy milyen kárttevők ellen kell leginkább védekezni — ez volna a tanítók és papok kötelessége. És aztán az, hogy a gazdákat rábeszéljék a teendők elvégzésére.

Ime, inspektorként lehetnek ők is. Gyümölcsfá-inspektorként. És ez az inspektorság szebb is, hasznosabb is sokféle hivatali inspektorságnál.

Nagyon talál a tanítói és lelkesi hivatáshoz is. Legalább én úgy érzem, hogy talál s nem hiszem, hogy azoknak lenne igazuk, akik azt mondják, hogy nem talál. Gyerkes csak vissza az egyszerű és kezünk ügyében levő igazságokhoz, hiszen igazán nem az ő feladatuk eldönteni, hogy vajon a hitlerizmus keresztényi alapon áll-e, vagy nem.

A világpolitika keveset törődik az udvarhelyi tanítókkal és papokkal! A Népszövetség is keveset törődik. Igazságtalanul egyoldalú volna, ha ők viszont erejükön felül törődne velük.

További teendő:

A gyümölcs megszervezett értékesítése

Kalifornia 11 ezer kilométernyire van tőlünk. És a Romániába szállított kaliforniai alma, amíg beengedték, eladható volt. Az udvarhelyi megyei alma jobb és szebb lehet, ha ugyanúgy gondozzák és óvják a gyümölcsfákat, mint a kaliforniai képzett gyümölcstermelők teszik.

A gyümölcstermeléshez nem kellenek nagy befektetéseket igénylő gépek, hogy ezek hiánya miatt legyünk kénytelenek visszavonulni. Viszont bizonyos az, hogy az udvarhelyi megyei alma sokkal olcsóbban kerülhet piacra egész Romániában, Magyarországon, Ausztriában, Németországban és még a nyugatibb államokban is, mint a kaliforniai.

A szervezett értékesítés kérdése azonban még így is elmélyülhetetlen feladat, hogy a termelők ne ártsanak egymásnak.

Gyerkes és társai erre is gondoltak. Megszervezték a „Siculia Gyümölcstermelő és Értékesítő Szövetkezetet”. A szövetkezet feladata volna:

1. Kialakítani a vidékenkénti legalkalmasabb és egységes fajalmak termelését.
2. Körzetenkénti falkolást beállítani, hogy már a csemeték megfelelően alkalmazkodjanak a vidék éghajlati viszonyaihoz.
3. Minta gyümölcstermek alakítása körzeteként, hogy a gazdáknak állandóan legyen alkalmuk a tanulásra és a minta-gyümölcsök példaként álljanak előttük.

4. A kész termés kiabalogatására és eltartására minta gyümölcstartók építése, megfelelő pince-raktárakkal és fűlesztőkkel, hogy a rothadásra hajlamos gyümölcs gyorsan kiabalogatható legyen.
5. Az egységes értékesítés megszervezése, illetve lebonyolítása.

Hát nem szebb ez, mint bármelyik párt

teljesen soha komolyan nem vett programmja?

Sajnos azonban, mindehhez már tőke is kell. Tőkét összehozni pedig a mai körülmények között sokkal nehezebb a Székelyföldön, mint például politikai pártot alakítani. Hiszen igaz, vannak még a Székelyföldön olyanok, akik áldozhatnának erre a célra is, ezek azonban soha semmilyen célra nem áldoznak, ha az inkább a köz, mint a magánérdeket szolgálja. Politizálni viszont politizálnak, mert az gyakran és jól szolgálja a magánérdeket.

Gyerkes Mihály azonban mindezek tudatában sem csüggedt el.

EZT A POLITIZÁLÁST MÁR ÉN IS ELISMEREM

Gyerkes is politizálni kezdett. Politikájának alaptétele az volt, hogy ő mindenkit szeret és megbecsül, aki munkáját elősegíti. Megkérdeztem tőle, hogy célkitűzéseiben a magyar párt, vagy a vele szemben álló kisgazdapárt támogatja-e egyáltalán, vagy melyik inkább?

Azt a választ kaptam, hogy nem segíti egyik párt sem, ellenben mindkét pártban akadt néhány lelkes hívője és támogatója. Ő pedig nem válogat, szívesen fogad mindenkit.

Ez volna Gyerkes külön politikája. Emlékezzünk csak vissza: a vidéki tanfolyamok megrendezését a gazdasági kamara hivatalos támogatása, erkölcsi és némi anyagi segítségével végezte el. A gazdasági kamara pedig hivatalos szervnek tekintendő. Szakértője Gyerkes a Serviciul Agricol-nak is. Gyűléseire mindenütt megkapta a hatósági tá-

mogatást és segítséget, éppen úgy, mint Réthy. Neki azonban nem kellett olyan keveset megfizetni ezért a támogatásért, mint Réthynek.

És még többet is akar kapni a kormányzattól. Nem kortescélokra. Egyébre.

Az Udvarhelyi Megyei Gazdasági Egylet legutóbbi közgyűlésén az alábbi határozati javaslatot fogadtatta el:

„Mondja ki a közgyűlés, hogy a vármegye területén a gyümölcstermelésnek hathatósabb felkarolása céljából, a gyümölcsfaoltványok széleskörű telepítése érdekében buzdító felhívást intéz a vármegye gazdáihoz és értelmiségi közönségéhez. A telepítések nagyobbarányu elérése végett a gazdák egyenként adjanak be gyümölcsfa-telepítési tervvel ellátott kéréseket a földművelésügyi minisztériumhoz, az egylet, vagy a hivatalos gazdasági szervek útján, hogy a minisztérium Udvarhelyi Megyeét is vegye be a gyümölcsfa-akcióban részesítendő vármegyék sorába, hogy így minden telepíteni szándékozó gazda kapja meg azt a kedvezményt, amit az állam biztosít. E kedvezmény szerint a jövő tavaszon igénybe veendő oltványok árát csak hat év elmultával kell kifizetni.”

Memorandumot is nyújtott be Gyerkes a miniszterelnökhöz. Mint a Gazdasági Kamara és a Serviciul Agricol hivatalos szakértője, hivatalos uton tehette ezt meg. A memorandumban vázolta Udvarhelyi megye gazdasági

Marosvásárhely és vidéke kereskedőinek figyelmébe!

Ripiceni Cukorgyár képviselője, Farakas Dezső ügynökség, Târgu-Mureș, Piața Regele Ferdinand 30. Saját érdekében kérjen árajánlatot

helyzetét, felsorolta a gyümölcsfa-akció eddig elért eredményeit, adott ügyes és meggyőző statisztikát is s aztán arra kérte a kormányt, hogy a megalakítás alatt álló „Siculia” Gyümölcstermelő és Értékesítő Szövetkezet sikeres elindításához adjon a kormány 500 ezer lej segélyt. Lehet, hogy nem fog kapni semmit, de annak is van esélye, hogy kap. Kérni azonban akkor is jó volt, „politikusként” volt, ha nem kap.

Beadott egy másik memorandumot is. Bol-dogfalván ugyanis beállított már egy tekintélyes minta-gyümölcsöst. Kellene azonban ehhez a mintagyümölcsöshöz a megfelelő öntözés érdekében kut is s aztán fűlesztő és eltartó-pince. A költségvetés szerint ennek a munkának az előéggése 64 ezer 346 lejbe kerülne. Ezt az összeget is a kormánytól kérte segélyképpen s komoly reménye van arra, hogy meg is kapja.

Láttam a memorandumot és láttam a boldogfalvi minta-kertet. Máshol is sokhelyen láttam az akció eredményeit.

Örvendtem annak, amit láttam s az az ötletem támadt, hogy felcsapjak én is pártvezérnek. Alapíthatnék egy olyan gazdasági magyar pártot, amelynek első tétele ez lenne: tagjai nem jelölthetik magukat sem szenátoroknak, sem képviselőnek, semmiféle tisztán.

Munkaprogramja pedig ez: teljes erővel támogatni, szervezni, segíteni és irányítani mindazokat a gazdasági megmozdulásokat, amelyek ma már szinte önmaguktól jelentkeznek mindenütt a magyarság körében, erős bizonyítékul annak, hogy a nép maga tüntetéses gyorsan megérett arra a gazdasági beszerveződésre, amit politikus nagyjaink a szászoktól annyiszor elirigyelték, egyébként azonban semmit sem tettek, hogy az ő választóik között is elinduljon hasonló irányú munka.

Kacsó Sándor

SZÖVETBEN
VESTIS
FOGALOM!

VESTIS BRASSÓ, LEN-SOR 22

Lupu és Groza fuzionálnak

A nagyszebeni találkozó politikai jelentősége

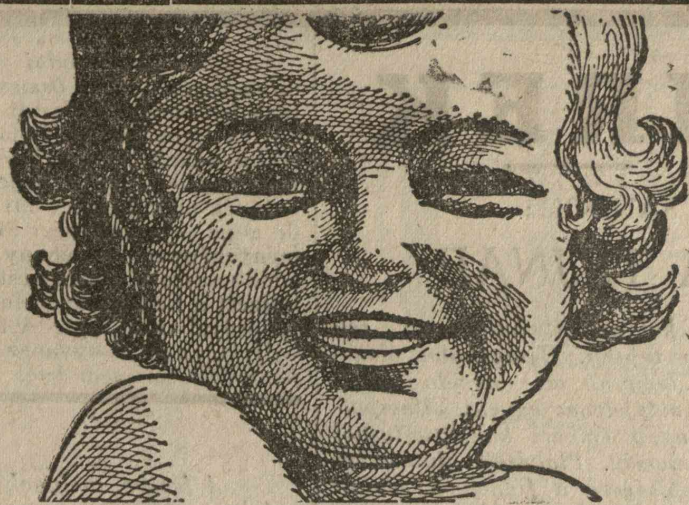
Bukarest, június 3.

A politikai érdeklődés egyszeriben Nagyszeben felé fordult, ahol jelentések szerint, igen érdekes és a jövőre nézve nagyon jelentősé válható politikai találkozó zajlott le. Ugyanis a szebeni Imparai Traian szállodában összejáratottak dr. Lupu és dr. Groza, a legszélsőbb és egyben legsikeresebb parasztjelszavakkal dolgozó pártvezérek és elhatározták, hogy egyesülnek. Ez a pártegyesülés elvben már megtörténtnek tekinthető s így a hatalomért való harcba egy új, figyelmen kívül nem hagyható erőcsoporthoz kapcsolódik bele: a dr. Lupu parasztpárt néven nevezett mozgalma és Groza „földmivesszerek”-ja.

Az egyesülést hosszas programmatikus megbeszélések előzték meg, amelyeknek során a két politikus megállapította, hogy

nagyjában azonos célkitűzésekkel dolgoznak. Pénzügyi elgondolásaik például teljesen egyeznek, mindketten a falusi adósságok teljes likvidálását hirdetik és mindketten gyökeres változást kívánnak a kormányzati rendszerben. Ilyenformán az egyesülésnek semmi komoly akadály sem állotta útját.

Ha a parlamenti képviselőlet számárnyának szemszögéből vizsgáljuk az új csoportosulást, akkor a Lupu-Groza alakulat nem látszik túlzottan veszélyesnek. A látszat azonban ezúttal csal, mert a legutóbbi választások után szerzett tapasztalatok megmutatták azt, hogy azok a politikusok tudnak tömegeket csodítani a hátuk mögé, akik szélsőséges jelszavakkal dolgoznak. Ebből a szempontból pedig Lupunál és Grozánál poszibilisabb politikust ma nincs Romániában.

Cadum szappan

Némely szappan csipi a nyelvét, mert nem tiszta. Cadum nem csip: szigorúan tiszta és semleges. Cadum szappan tonifikálja a bőrt, fenntartja rugalmasságát és üdeségét, mert enyhén, de alaposan tisztítja.

A hosszú szárítás minden nedvességet kivont a Cadum szappanból: kevés fogy belőle, tehát sokáig elég, ami nagyon gazdaságossá teszi használatát. Hatásosabb piper- és fürdőszappan nem létezik.

— Kapható gyógyszerárakban és drogériákban —

vizsgálattal kapcsolatosan tisztázza a helyzetet.

Nem tud élni alkotmányos jogaival, mert nem akar. Az évek óta halmozódó ellentétek annyira élesek, hogy még önmaguk érdekében sem tudnak összefogni.

Gyergyószentmiklóson a legutolsó gyerekek is a tanácsalakulásról beszél. Pro és kontra vitatkoznak az emberek.

Ilyen körülmények között — ennyi az igazi eredmény — még hosszú időn át interimár urak fogják kormányozni azt a várost, mely már rég megcsömörlött ettől.

gyarország vámpolitikai helyzete javult és hogy helytelenül járt el akkor, amikor Magyarország elől elzárkózott. Végül adatokkal igazolja Marschall, hogy Magyarország külkereskedelmi mérlege Olaszország felé mindig aktív volt és különösen az utóbbi években Magyarország Olaszországba szóló átlátvivitele jelentékenyen emelkedett.

Titulescu szombaton érkezik Bukaresztbe

Bukarest, június 3.

Titulescu külügyminiszter szombaton érkezik Prágából Bukaresztbe és valószínűleg nagy beszédet tart a vasárnap megkezdődő nemzetközi agrárkonferencián.

Károly király Herkulesfürdőn és Temesváron

Temesvár, június 3.

A király pénteken délelőtt megérkezett Herkulesfürdőre, ahol az államháson Comsa püspök, Bagatianu szentszéki tanácsos, dr. Baran temesi és Olariu lugosi prefektusok fogadták. A királlyal együtt érkezett Mihály nagyvajda, valamint Mocioni fővadászmester is. A fürdőn a rendet egy teljes csendőrlégió tartja fenn.

A király egy tiszti diszszázadnak és zenekarnak a kíséretében vonult be a fürdőre, ahol leleplezték Ferdinánd király szobrát.

A király ellátogat Temesvárra is, ahol szombaton közel 800 most végzett tisztet, akik az ország minden részéből sereglegnek össze a Bánát fővárosába, Oprescu Gheorghe tábornok segédletével felavat. Az ünnepség a hadapródiskolában fog lezajlani.

Ha Cuza kéri...

Bukarest, június 3.

A jasi rendzavaró diákok közül az ügyészség néhányat letartóztatott. Cuza most közbenjár Vajda miniszterelnöknél a diákok érdekében. A miniszterelnök állítólag engedékenynek mutatkozott és elrendelte a diákok szabadlára helyezését.

Akik szolidárisak Siancu kapitánnyal

Bukarest, június 3.

Siancu kapitány orvgyilkossága mindinkább — amint ez egyébként előrelátható volt — nemzeti ügyvé kezd dagadni. Ma a mőc diákkör vezetősége és Cătușanu kolozsvári egyetemi professzor, a cuzisták kolozsvári csoportjának vezetője, távirati úton szolidárisnak nyilvánította magát a kapitánnyal.

A gyergyószentmiklósi magyarság megdöbbenő széthúzása

Jeszítő jelenség egy városi választás tükrében

Gyergyószentmiklós, június 3.

Gyergyószentmiklóson újból levizsgázták a széthúzás szelleme. Évek óta interimárok vezetik ezt a kis székely városkát. A magyarázat az, hogy ebben a 40 százalékos magyar városban nem tudnak meggyezni.

Közismert az a botrányos választás, melynek során két román ügyvéd élén egymás ellen vonult fel Gyergyószentmiklós magyar lakossága. Egymásrakodtak azért: melyik román ügyvéd legyen a polgármester? Az első alakulás során nem sikerült egyik fél győzelme sem. Újra kellett csinálni az egészet. Most aztán újra csinálták.

Dr. Tefu Aurél megyei főispán elnökletével zajlott le az örök emlékü alakulási közgyűlés. A tagok mindannyian megjelentek. Azonban nem azzal az egyetemes elhatározással, ahogy azt elvárhatta a város lakossága egy olyan tanácsból, melynek 22 tagja közül 16 választott és két hivatalbéli magyarja van.

A gyűlés rendben folyt le. Tudomásul vették az elnöklő főispán indokait, melyek újabb alakulást tettek szükségessé. Ezután került sor arra az aktusra, amelyet nagyon szégyenletesnek tartunk.

Az elnök szavazást rendelt el a polgármesteri, helyettes polgármesteri és az állandó választmányi tisztségek betöltésére. Az aktus percek alatt játszódott le. Felbontották az urnát és

legnagyobb meglepetésre Max. Câmpănu dr. ügyvéd vitte a rekordot 13 szavazattal, dr. Ferenczy Balázs ügyvéd, a magyar párt jelöltje szemben, aki még a párt biztos szavazatait sem kapta meg, csupán hat szavazat került elő részére az urnából.

Păcurariu János jelenlegi interimárelnök pedig 3 szavazattal teljesen kisebbségben maradt. Alpolgármester lett Kolumbán Ferenc gazda, aki a magyaroktól Câmpănuhoz pártolt. Az állandóválasztmány tagjai: Galba Károly munkás, Blénesi Vencel cipész és Biró András gazdálkodó, szintén Câmpănu emberei.

A szomorú eredmény kihirdetése után számítani kezdtek a szavazatokat és ekkor derült ki, hogy a magyar párt két embere átpártolt, de hogy a „siker” teljes legyen, a hivatalból kinevezett magyar tagok is Câmpănu dr.-ra szavaztak. Ezt be is ismerték és azzal magyarázzák „tévedésüket”, hogy félre voltak vezetve. Azt hitték, a párt és Câmpănu között egyezmény jött létre. (?)

Hivatalos magyarpárti körökben apró személyes torzsalkodással indokolják a szomorú vereséget. Ezzel szemben mások úgy vélik, hogy a magyar szervezetlenségben keresendő a hiba: lassan kicsuszának az emberek a párt kezéből...

Az ügyvel kapcsolatosan megkérdeztük dr. Tefu megyei prefektust is, aki kije-

lentette, hogy nem várta ezt az eredményt. Tulajdonképpen az alakulás ismét eredménytelen, mert egyik fél sem érte el a törvényben előírt abszolút többséget. Így jogában van a miniszternek a megválasztottak közül kinevezni. Az sincs kizárva, hogy megfelebbezik az alakulás. Ez esetben marad az interimárrendszer az újabb alakulásig.

Mindent összevetve, végeredményben újból nem csináltak semmit Gyergyószentmiklóson. Újból nem tudja az annyira óhajtott választott tanács átvenni a vezetést, hogy a városháza körül folyamatban levő bűnügyi és közigazgatási

Európában egymillió mázsa eladatlan szemestermény van

Adatok egy megdöbbenő memorandumból

Budapest, június 3.

A magyar földművelésügyi kormány költségvetésének általános vitája során tegnap este Marschall Ferenc egységespárti képviselő ismertette azt a memorandumot, amelyet a nemzetközi mezőgazdasági intézetek a londoni világgazdasági konferencia elé memorandum formájában eljuttatnak. A memorandum rámutat arra, hogy az áruhanásoknak nem a túltermelés az oka és éppen ezért helytelen az a politika, amely az európai államokban a mezőgazdasági termelési eredményeket csökkenteni akarja.

A helyes eljárás az lenne, ha az agrártermékek árát csökkentenék és ennek ellenére is emelnék a munkabérekét.

A memorandum ezután a piaci viszonyok megfelelő organizálását követeli és

azt, hogy az egyes államok között kontingensek és preferenciák behozatalával csökkentsek az árakat.

A memorandum kimutatja még, hogy Európában egymillió mázsa eladatlan szemestermény van, amelyet vagy az éhező államoknak kellene ingyen és bérmentve elküldeni, vagy pedig ecetgyártásra kellene ezt a mennyiséget felhasználni.

A helyzet csak akkor tisztultna, ha Európának nem kell az elmúlt évben megmaradt felesleges készletekkel számolni, hanem csakis az új termés mennyiségével spekulálhat. A memorandum végül rámutat arra is, hogy az orosz dumping az európai agrártermelésre rendkívül káros befolyással van.

Marschall Ferenc ezután teszegette, hogy Németország rájött arra, hogy Ma-

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. OTTHONA IZLÉSES lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.T.

MAROSVÁSÁRHELY * BUKAREST * BRASSO.

HIREK

OMCSA SÁNDOR:

A TEJNAP

Már hetekkel azelőtt hallottam: így ejnap, úgy tejnap. Ujságokban olvasom, hogy „legyünk ott mondnyijai:” hogy ez a megjelenés egyéni, állampolgári és a nagy emberi kollektivitásból lakadó köteleesség. Plakátok hívták fel a nap jelentőségére a figyelmet plakátok, melyeken hol dundi, rózsaszínű barik habzolták a tejet, hol egy csapat kis srác jött velünk szembe, zászlójukon ezzel a követeléssel: „Több tejet akarunk!” Röpcédulával tömtek meg, sőt a moziban Albers Hansit is megállították hajmeresztő útján, amint a mese vékony fonálán ereszkedett le a végrehajló barlangjába. Megállították és az orrom elé nyomták, hogy az Istenért, ne feledjem: ekkor s ekkor tejnap! Ne feledjem el akkor, mikor mélyen és sokáig kell töprengnem azon, hogy fiam nagyok-e, avagy leányzó.

Mindegy.

Minden lehető elkövettem, hogy a nap is eme állati termék jelentőségét úgy belénk rögzítsék, hogy valami kényszer, belátás — talán velünk született udvariaság — folytán megjelenjünk eme fehér, csillogó és cseppfolyós napon.

És ha érdeklődünk, hogy ki rendezte ezt a fehér ünnepet, ki irányítja ezt a szabó propagandát, kinek szívéigye, hogy a szent és drága nedű áldásos áradásával betöltse az elméket és bögréket, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a szakinisztérium.

— Hja — mondtuk akkor — az állam?!

És a hangsúlyban nagy adag hiteltelenség volt, egy csipetnyi guny, legyintés, zúgbiggyesztés, elszíntelenedés, hervadás.

Mert egész őszintén szólva, minden államilag megrendezett propaganda valahogy olyan sanda. Esméket ad, megmutatja a helyes irányt, feltűzel, de ugyanakkor határokat von, akadályokat emel és megfoszt az eszközöktől. És ez nem is rosszakarát, ez szükségszerűség. Mert az államgépezet annyira összetett valami, hogy az érdekösszeűtközés valamilyen felületen elkerülhetetlen.

Itt van például az alkohol.

Az államra néha rájön és olykor-olykor elborzasztó propaganda-termékekkel vémit. „Ilyen lesz az ön veséje is, ha...” stb. és valami háromszinnyomású, színpácsszerű óriási sziklatömb alatt állók és lapogatom hátul a derekamat és suttogom: „ilyen lesz, ha...” Mellette pedig a „magis elucescut” elve alapján — egy alkoholmentes vese nevet vidáman, frissen a szemembe, tömzsi, piros-pozsgás, elszakíthatatlan erezzel, garantált izürrökészülékkel, gyönyörű tájékkal, remek kilátással, igazán gusztlus ránézni, hát még viselni. Esetleg ez a vese államilag támogatott ötlettel önmagára mutat: „En nem iszom alkoholt!” Vagy ama töizsmert pendant a családokkal: itt isznak: rongy, nyomor, belegség, ott nem isznak: paradicsom, pasgyurás, vidámság.

Isten ments, hogy mi is ne kárhoztatnánk az alkoholt még a legminimálisabb mennyiségben is, vagy dezauduálni, nevetésségek akarnánk tenni egy olyan szent, felszabadító háborút, mint az alkoholelles küzdelem. Dehogy!

De pillantsunk be az állam ezirányu egyén-, család- és jövőmentő gesztusa mögé.

Mert mikor a bizonyítékokkal megdöbent, a tünetekkel gondolkodóba est, az adatokkal jobb belátásra bír, mikor elhatározom, hogy még arról a bánatos szombatesti pohár sörömről is lemondok, mert én is olyan ambitusos házat akarok tiz-tizenöt kisebb-nagyobb pasgyuróval, nevető feleséggel, négyes fogattal, teli magtárral és röpködő sültgalambokkal, ekkor a szomszédunkban lakó öreg és beteges nyomorék jegyzőnének azzal az indokolással nem fizetik már hetedik hónapja a nyugdíját, hogy a szeszadó-bevétel megcsappant, az emberek nem isznak, az államnak nincs bevétel!

Szóval, ha iszom, esetleg tullek a veseim, viszont ha nem iszom, öreg és beteg és nyomorék nyugdíjasok éheznek.

— Jila Péter kisodai csendőrszervező állandó rovata: Az őrmester csütörtökön csak két embert pozozott fel. Az egyik Cifra Imre kisodai fiatalember, aki biciklin haladt Kisoda főutcáján keresztül. Az őrmester rászólt, álljon meg. Cifra haladék nélkül eleget tett a felszólításnak, de gépe — a sebességi törvény következményeképpen — néhány méterrel még odábbcsuszott. Az őrmester urnak nem tetszett a fizikai tünemény és Cifrárt teljes erővel arcul verte. A tiltakozó öreg Cifrárt, az apát, ugyanez a sors érte. Jilat semmiféle sors sem érte.

A fecske, melynek meg kellett ismerkednie a civilizáció áldásaival, Genová felett repült bele a távbeszélőhálózat kelles közepébe, ahol fogva maradt. A pékony huzalok között hasztalanul repesett szárnyaival, csak annál jobban közéjük keveredett: az emberi civilizáció hálójába ejtette Isten kis maradtát. Az olaszoknak azonban szívéigye van, nem nézhették télenül, hogy az ártatlan madár ott pusztuljon el a sürgönydrólok között, kivonult hát a tűzoltóság, amely nagy fáradsággal kiszabadította a fecskét. És amíg odafenn, a táviróhuzalok közönyösen zugtak tovább a messzeségek üzeneteit, odalenn a földön megállt a forgatam: az emberek ezrei nézték a tűzoltók mentőmunkáját, melynek sikere után harsány lelkesedésben törtek ki. A megszabadított áldozatot — mint ilyenkor Itáliában szokás — legszívesebben vállukra emelve vitték volna el szenvedése és szabadulása színhelyéről, de az áldozat akkor már, ki tudja, minő magasságaiban és messzeségeiben repült a sugaras azurnak... No, ebből megint csak ráeszmélhetünk arra, hogy milyen csodálatosan jószívűek is vagyunk, mi emberek. Legalábbis az állatok iránt. Mert hiszen mi magunk is belerepültünk, szárnyalásunk közben, a civilizáció végtelen hálójába és minél jobban vergődünk benne, csak annál jobban belebonyolodunk. De mit teszünk, helyesebben mit tesznek azok, akik — mint a genováai tűzoltók — esetleg kiszabadíthatnának bennünket? Felmásznak a tűzoltólétrára és szép szavakat mondanak vigasztalásunkra, közben egymásra hártják a szabadítómunka felelősségét és fáradságát. Mi pedig csak vergődünk, csak repesünk szárnyainkkal, de megszabadítani senki sem tud, vagy nem is akar... Jobb a fecskéknél.

Parisien Grill BRASSÓ, STR. REGINA MARIA 2. SZ.

juniusi műsora világszenzációs

Aziyadé Ibrahim a török szépség

Szenzációs külföldi kísérő műsor:

Imre Árpád, Románia legjobb szaxofonistája. — **Bambo Janikov-jazz** Brassó közkedvelt zenekara.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint északi szél, némi hőcsökkenés és egyes helyeken zivatarok várhatók.

— Az adókieltek nem számít a törvényes rendelkezés. Csikszederéről jelentik: Annakidején megirtuk, hogy a magyarpart közbenjárására a pénzügyminiszterium mellett dolgozó szakbizottság megállapította, hogy a közbirtokosságokra nem lehet illeték-egyenérték adót kivetni. Sőt a miniszter azt is elrendelte, hogy az eddig ily címen befizetett hatalmas összegeket a közbirtokosságok más természetű adó, vagy más állam itartozásukból írják javukra. Ezzel szemben a most folyó adókieltek alkalmával a bizottságok újból kivetik a miniszterium által is törvénytelennek nyilvánított adókat. Természetes, hogy az érdekeltek minden egyes esetben megtámadják a kivetéseket. Ezek természetesen költségekkel járnak, amelyeket meg lehetne takarítani, ha a pénzügyneél is respektálnák a miniszteri rendelkezéseket.

— Kilyénfalva lakossága pigyáz az érdekeire. Tudósítónk jelenti: Kilyénfalva község nyilvános árverés útján háromezer köbméter fát adott el Dikmann Jakab gyergyótölgyesi fakeskedőnek. A szerződésben kikötötték, hogy a cég a fakitermeléshez kizárólag kilyénfalvi munkásokat köteles alkalmazni, amíg azok munkára jelentkezők. Ugyanígy kikötést csináltak a fuvarozással is. Így elérték, hogy a sovány kereseti időkben némi jövedelemhez jut a község szegénysorsú lakossága is.

— Tífuszjárvány Gyergyóújfaluiban. Tudósítónk jelenti: Veszedelem tífuszjárvány ütötte fel fejét Gyergyóújfaluiban. Néhány héttel ezelőtt több megbetegedés történt, amelyeket nem jelentettek be. Csak, amikor egyik beteg meghalt derült ki, hogy tífusz ölte meg. A község azon részét, ahol a betegség dühöngött, nyomban lezárták. Fertőtlenítettek mindent és ennek során jöttek rá a közegészségügyi közegek, hogy a megfertőzött falurész közelében fekvő borviz-kut is gyanús. Ezt is lezárták. Így módon sikerült aztán elejét venni a nagyobb bajnak.

ABLAK

hívők felekezetiellenkülieknek deklarálta magát és az apostoli egyház részére imaházat építtetek. Ezt az imaházat hatóságok került a temesvári törvényszék elé, mert az imaház bezárása után lefan Pavel gazda házában jöttek össze és ott folytatták le imagyakorlataikat. Miután a tárgyaláson kiderült, hogy a szektáriánusok nem államellenesek és nem izgatnak a fennálló rend ellen, hanem egyszerűen csak a bibliához való visszatérést hirdetik, a bíróság felmentő ítéletet hozott.

★ ELJEGYZÉS. Resch Kató és Grösz Gyula, Nagyszeben, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— NAGYVÁRADAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Özvegy Zsigmondné, nagyváradi magánzó szerelmi bánatában 20 darab „Pantopon” pasztillával megmérgezte magát. Allapota súlyos. — Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség játszódott le az Uri-utca sarkán, ahol Gerdan János a köztisztasági üzem alkalmazottja felborult a szekérével. Gerdant, aki a szekér alá került, életveszélyes sebesülésekkel a kórházba szállították. — A megyei állandó választmány legutóbbi ülésén elhatározták, hogy bünygyi eljárást indítsanak Ferencie Roman mezei bíró és Goina Florian ugyancsak mezei lelkész ellen. A bíró meg a pap a vád szerint 169 ezer lejt vett fel a megyétől egy artézi kut furásárá, az összeget azonban nem fordították a megjelölt célra.

— Bélyeggyűjtők figyelmébe. Annak idején közöltük, hogy forgalomban levő használatlan postabélyegeket csakis a Nemzeti Bank előzetes engedélyével lehet külföldre küldeni. Junius elsejével ezen intézkedés hatályát veszítette s meg van engedve ajánlott levélben bármilyen postabélyeg külföldre küldeni anélkül, hogy a feladónak a Nemzeti Bank előzetes engedélyét kellene kikérni. A postahivatalok ezen ajánlott leveleket a feladók csak abból a szempontból vizsgálják meg, hogy nem tartalmaznak-e készpénzt, értéket, vagy idegen valutát?

— FELHÍVJUK az érdekelteket előfizetők és olvasóink figyelmét arra, hogy marosvásárhelyi fiókiadóhivatalunk új helyiségbe költözött, Str. Stefan cel Mare (volt Baross Gábor-u.) 2 sz. alá.

★ KERTÉSZ-TESTVÉREK CÉG Brassó, Kapu-utca 26, értesíti tisztelt vevőit, hogy az üzlet újra nyitva van. Nagyon olcsó árak, győződjön meg erről mindenki személyesen, minden vételkötelezettség nélkül.

★ Ügyeljen az olajvásárlásnál, mivel az üzletekben sokszor vegyes olajat árúsítanak. Vásároljon OLIO SASSO-t és biztos lehet abban, hogy tiszta olajbogyó-olajat vesz!

★ ELVESZETT. Junius 1-én az érkező egyik vonatban elvesztettem kis pénztárcámat. A megtaláló pénz nélkül, a kulcsokat adja le a Brassói Lapok kiadóhivatalában.

★ FELHÍVAS. Tisztelettel felhívom osztálytársaimat, kik az 1923. tanévben a felsőkereskedelmi iskolában érettségiztek, hogy a junius hó 18-iki, d. e. 10 órakor a Szeretetházban tartandó 10 éves találkán megjelenni szíveskedjenek. Brassó, Str. Mijloc 37. Farkasné Sugár Böske.

— Öngyilkos szinigazgató. Budapestről jelentik: Fodor Oszkár, a pécsi Nemzeti Színház igazgatója, miközben társulata a budai Nyári Színkörben szerepelt, ópiummal megmérgezte magát és meghalt. Az öngyilkos szinigazgató bucsulevéleiben arra kérte a rendőrséget, hogy tekintsenek el a boncolástól s kijelenti, hogy anyagi nehézségek és életuntság miatt dobta el az életét. Fodor régebben Erdélyben és Csehszlovákiában működött. Ötvenhárom éves volt.

Az egészségügyi miniszter rántat a dagadt vesékre, a hülye utódokra, a pénzügyminiszter a nélkülöző tömegre. Az egyik tiltja, a másik köteleességemé teszi.

Egyik miniszterium kiüti, másik kezembe nyomja a poharat.

Ebbe bele lehet szédülni alkohol nélkül is.

Térjünk vissza azonban a tejhez.

Az alkohollal kapcsolatos aggályaim óvatossá tettek eme szelid, állati jövedék — melyet az ember legfennebb 10—20 százalékban racionalizál — ilymérőű állami reklamározásával szemben.

Azzal az elölkelt szándékkal pirradtam a tejnapra, hogy ott fogok állani, amikor bujik ki a szeg a zsákból.

És ott állottam és — gyönyörű volt kérem. Szavamra mondom, gyönyörű. Olyan gyönyörű, hogy ha a tejet nem is, de a tejnapot megszerettem.

Egy álom volt.

Minden zöld volt a ligetben és minden fehér a tejben. Zöld és fehér, remény és

jóság. Ezek jegyében zajlott le a tejnap. Sátrak voltak felállítva, melyekben korlátlan mennyiségben mérték a tejet. Mindenki ihaltott, faji, vallási és nemzeti különbség nélkül. És ami e nap jelentőségét megadta, ami e napban a zöld volt és a fehér, ami e napon öröm volt és arany, ami e napon elallatta bennünk a bésziást és azt hittük, hogy álmodunk, az az volt, hogy nem kellett fizetni. Ingyen adták. Mindenkinek. Annak is, akinek gögös premier volt az a korty, melyet beengedett zsíros ajkain, annak is, aki az éhség deliriumában vetette rá magát a fehér folyadékra, hogy remény és erő legyen belőle.

Kis penészes, senki kölykei szopták gömbölyűre magukat. A szemük csillogó lett és vidám, orruk tejes és nevettek. Vánnadt ajkak szélein csurgott le a fehér boldogság s mikor meglörölték a szájukat, pillantásuk szelid volt és hálás.

A nyomorra fehér lepel borult, a bűnökre hó hullt.

A fehér legyőzte a vöröst. A tej szelid odaadása a vér lázongásait.

Ajaj! Majd hogy vezércikket nem írok.

Pedig megérdemelné, a tej.

A tej. A tej és termékei: egy csomó jóllakott ember.

Minden ében követelünk háromszázhatvanöt tejnapot!!

Szökőcöben persze háromszázhatvanötöt!!

És akkor, amit a vér elrontott, jóná teszi a tej.

Dr. Bornemissza Elemérné írja: 8 hónapja használok a „PERLOTT” fogpasztát és szájjvizet, szurintem minden eddigit felülmul, üdítő, kellemes, a fogakat különösen fehérre és fényessé teszi, utazásokra is mindig magammal viszem, mert még rövid időre is nehezen nélkülözöm.

Megkezdtek az osztrák postatakarékpénztárral szemben fennálló követelések visszafizetését

Remélhetőleg rövidesen sor kerül a budapesti postatakarékkal szemben fennálló követelések visszafizetésére is

Bukarest, június 3.

Rómában 1922 május hó 6-án kötött egyezmény alapján, június hó 1-ével kezdetét vette a Románia területén tartózkodó állampolgároknak, a becsi postatakarékpénztárral szemben fennálló takarékpénztári és csekkszámalköveteléseik visszafizetése.

A visszafizetés a következő alapelvek szerint történik: A betevő, illetve csekkszámlatulajdonos azon postahivatalnál nyújtja fel követelését, amelynél annak idején takarékkönyvét, illetve számlakönyvét letétbe helyezte.

A fél köteles magát személyazonossági igazolvánnyal, illetve honossági bizonyítvánnyal igazolni és a letétbe helyezett dokumentumaira vonatkozó eredeti postai átérkezési elismervényt (adeverinta originală) bemutatni.

Ha ezen átvételi elismervény elkallódott, vagy megsemmisült volna, köteles a fél egy írásbeli nyilatkozatot kiállítani, amelyben felel, hogy az eredeti átvételi elismervény elkallódott s egyben semmisnek és értéktelennek jelenti ki azt, bárkiné is lenne tulajdonában.

Ezen nyilatkozat a rendőrség által, ahol rendőrség nincs: a csendőrség által hitelesítendő.

Bírói letétben levő követelések, csakis az illetékes bíróságnak fizethetők ki. (Deponit judiciar).

A takarékpénztári és csekkszámalkövetelések visszafizetése idegen személyek is megbízhatók, ha bírósággal, vagy közjegyzővel hitelesített meghatalmazással rendelkeznek, amely szerint a nyugtának a jogosított fél helyett való aláírására s a pénz visszafizetésére kifejezetten fel vannak hatalmazva.

Ha a jogosított fél időközben elhalt volna, az örökösök hiteles hagyatéki véggyel kötelesek jelentkezni.

Ha a fél vagyontalanul halt el és így hagyatéki eljárás sem indult meg, az örökösök polgármesteri bizonyítványt mutathatnak fel arról, hogy ők a jogos örökösök.

Ha a néhai betevő követelését gyermekei örökölték, elegendő a keresztlel felmutatása.

Ha unokák az örökösök, polgármesteri hivatal által kiállított bizonyítvánnyal kötelesek igazolni, hogy az elhunytnak gyermekei nem voltak s így ők tekintendők örökösöknek.

Kiskorúak képviselőiben a gyámnak kell megjelennie. Ha több nagykorú egyén örökölte volna a követelést, nem kötelesek mindnyájan jelentkezni, hanem hiteles meghatalmazással egyetlen személyt bízhatnak meg képviselőjükkel.

Fizikai személyek és pénzügyi intézetek a birtokukban levő, de idegen egyének nevére szóló követeléseket csak abban az esetben vehetik fel, ha hiteles irattal igazolják az átruházás tényét.

Ha a betevő vagy csekkszámlatulajdonos, illetve annak engedményese vagy törvényes örököse a felsorolt módon igazolta magát, köteles a postahivatalnál kapható nyugtát, két példányban sajátkezűleg kitölteni és aláírni.

Az eredeti példány a bélyegtvény 4 cikkének, 20-ik kibekezdése alapján bélyegezendő s ezenfelül 2 lejes repülőbélyeggel látandó el.

Minden egyes számla vagy betétkövetelésről külön nyugta állítandó ki.

A takarékpénztári, illetve a csekkszámalköveteléshez az esedékes kamatok is hozzá vannak számítva,

a kifizetés 1:2 arányban történik.

Remélhetőleg rövidesen sor kerül a budapesti postatakarékpénztárral szemben fennálló követelések visszafizetésére is.

A konyhában is csak
VIM használható!

Kevés VIM a nedves rongyra, gyenge dörzsölés — és máris úgy ragyog az edény, mintha új volna! Vas, alumínium, réz, zománc — minden ragyog a tisztaságtól. A VIM szagtalan és savtartalma sincs, tehát a konyha és minden edény legalkalmasabb tisztítószerrel!

VIM
MINDENT TISZTÍT

Eder János gyűjteményes képkiallítása (1908—1933)

Brassó, június 3.

A kulturális élet mai válság-oka keserű pangásban különös odaadással és lelkesedéssel kell értékelni a művészi hitevést és meggyőződéses, tántoríthatatlan célratöréssel ösztönözött megnyilvánulását. A pusztító, átkos válságnak, minden szükséglettel szembe fordított ellenére, a művészeti életben megvan a maga bizonyos haszna: elsősorban, irgalmatlanul eltakarítja a konjunktúra-örököket, az élősdieket, — kegyetlen purgatórium, amely azokat is, akiket meghagy, akiknek edzettsége kiálta tüzt, a kétségek, a meg hasonlóságok kínzó-padján győz. Esetleg, vésővel, tollal a kezében hány vitathatatlan tehetőség, igazi művész tépi magát a kérdésről: kell-e még művészet ebben a fejetetele állt, szétzúzott társadalomnak, van-e még létjogosultsága az új meglátások, új gondolatok és kifejezési módok becsületes társadalmi közlésének? És a tépelődés, kínos válság ilyen korszakaiban születnek a mesterművek, a művészet áldozatos, vérről készült, de annál örökbecsűbb alkotásai, mert a megpróbáltatások csupán erősítik a hivatottak hitét.

Csak erre a pozitív, feltétlenül igenlő állásfoglalásra juthat mindenki, aki megnézi Eder János mostani brassói retrospektív, mondhatni: jubiláris képkiallítását.

Az ilyen retrospektív, visszatekintő gyűjteményes, a művész egész fejlődését vázoló tárlatoknak mindig is megvan a kivételes vonzóerejük, hiszen érdekes összefoglalást nyújtanak. Eder János negyedszázados műveinek ez az áttekintést adó kaleidoszkopja viszont messze felülmúlja hatáskörét a szokványos retrospektív kiállítások érdekességét is, noha az adott körülmények között munkásságának gyűjteményes bemutatását érthetően nem tehetette teljessé (nem kaphata meg pl. a budapesti Szépművészeti Múzeumban levő két, éppen igen jellegzetes képét és a bukaresti állami képtárban levő nagy vásznát). De így is egy elejétől kezdve komoly, izig-vérig fajsúlyos tehetőség művészi egyéniségének biztos, egyre erőteljesebb kibontakozását, szívós, kitartó magakeresését és sajátos kifejezési stílusának megkapó kialakulását és ki-mo-sodását ügyelhetjük vé-

gig. Emellett Eder alkotása, mint azé a kevés művészé, akik egyúttal magukban hordják és formálják koruk egész kultúrájának valóban evolutív lehetőségeit, szenzációsan tükrözi az elmúlt negyedszázad festészetének egész intuitív elemi erejét, de egyidejűleg tudatos művészeti kultúrával és önkritikával jól fegyverezett, tényleges, leszűródött előrehaladását.

Első műveiben (1908—10.) élvezetesen ragyog a francia és magyar impresszionizmus, — vagy ahogyan Ferenczy Károly nevezte: a kolorisztikus naturalizmus színrajongása, amelyet rövidesen lehiggaszt, lefegyvermez a művészi egyéniségével jobban korrespondáló holland festészet, főként pedig a nagyszerű „paraszt”-Brueghel asszimilált hatása. Így találja meg közvetlenül a háború előtti alkotásában a maga egyéni, önálló útját, túlhaladva az akkor annyira divatos lett romantizmuson (kettős portré, 1912). A háború természetesen Eder-t is lesodorja éppen már jól kitaposott, egyéni szintézist és kiteljesedést nyújtó biztonságos útvonalra. Lelki-

világának és művészi állásfoglalásának meg-rázó tanúságtétele ebből az időből a „Szét-lőtt gyár”, meg Vogeler-Worpswede arcképe, amelyben benne van a baloldali művész egész konok, elszánt fanatizmusa. (Vogeler-Worpswede már akkoriban, a mündérban is, lelkes spartakista volt.)

A világháború utáni ideológiai forradalom őt is elkapja, mint megannyi nagytehetségű, biztos tudású művészétársát s az új keresésben új nagyszerű kvalitásokkal gazdagítja (Dr. Weiss arcképe!). Ezt az áldásos, termékenyítő vajudást aztán ismét szintézis, magasabbfokú tökéletesedés váltja fel. Utóbbi érdeklődési kör (portré, csendéletei, tájképek) egyaránt mesteri biztonságot mutatnak fel, úgy tónusbeli egységessé, mint kifejezésbeli egyszerűség és erőteljesség szempontjából. Ez az új szintézis és aplomb megadja Eder-nek a szilárd talajt ahhoz, hogy tovább nagy erőpróbák célkitűzésekre és megoldásokra törekedjen. (A kánai menyegző c. impozáns és befejezetlenségében is nagyszerű kompozíciója gondolunk.)

Jubiláris tárlatának igen változatos anyagából nemzetközi viszonylatban is számottevő, vaskos erejű Mesternek ismerjük meg és ismerjük el Eder Jánost, akinek 25 esztendei oeuvre-jében sajátosan egyéni művészet emeli fel a lelket a mai sivárságban.

Kőrösi Sándor

Szerkesztői üzenetek

G. I. Szászrégen. Az a fiatalember, aki az önkéntes társaságában elektromos halról beszélt, nem akarta önöket félrevezetni. Neki igaza volt. A gymnotus electricus, magyarul elektromos hal, a nyílthólyagu halak rendjében a Gymnotiade családba tartozó délamerikai halfaj, amely farkának csapásaival erős elektromos ütésekkel osztozik. Elektromos ütései erősek.

N. I. Torda. Ön azt írja, hogy mindössze 8 ezer lejt keres havonta, de erre a jövedelemre nem mer megházasodni. Kedves uram, ha mindenki úgy gondolkodna, mint Ön, akkor ezidőszent kevesen házasodnának. Nem nagy összeg, de hogy elég-e két ember életigényeinek kielégítésére, az attól függ, hogy milyenek azok az életigények. Ismerünk embereket, akik ennek az összegnek a tízszereséből sem tudták a maguk havi költségvetését rendbentartani, de ismerünk olyanokat is, akik nemcsak feleségükkel együtt, de még harmadmagukkal is tisztességesen megélik 8 ezer lejből és büszkének arra, hogy minden hónap végén még valami készpénzt is át tudnak könyvelni a következő elsejére. Nem lehet a nagyvilági hölgyekkel versenyt öltözködni, nem lehet gépkocsiban járni és talán még nyaralni sem lehet, de hétfői kirándulásokra néhány lejt mindenestre felre lehet tenni. Nem bánjuk, nevezze Ön ezt létminimumnak, de nem engedünk abból az álláspontunkból, hogy fiatal pár, az értelmiségi középosztályból, tisztességes, sőt kulturált életet is élhet. Ha valaki pedig erre azt felelné, hogy ez lehetetlen, azt figyelmeztetjük, hogy a lehetetlenségnek van még egy nagyobb hatalom is, ez a kényszerűség.

**ASTRA
MOZGÓ**

**ERZSÉBET
KIRÁLYNÉ**

(A mayerlingi tragédia) 100 %-OS NÉMET
BESZÉLO FILM!
LIL DAGOVER

A legjobb és legszerecsényesebb királyné megrázó életregénye! A legnagyobb történelmi riport

A királyné szerepében Többiszereplők Maria Solvey, Charlotte Ander, Ida Wüst, Paul Otto.

Szombat, vasárnap és a következő napokon fut az óriási sikerrel bemutatott filmszáraz, melynek cenzurázása csak nagy nehézségek árán sikerült

Megelevenedik megrázó közvetlenség-el és történelmi hűséggel a tragikus sorsú uralkodópár élete, a császári ház két döbbenetes drámája, a mayerlingi tragédia és a genji merénylet.

Az E. G. E. mezőgazdasági és ipari kiállítása Sepsiszentgyörgyön

Sepsiszentgyörgy, június 3.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet évenként Erdély nagyobb városaiban mezőgazdasági és ipari kiállításokat szokott rendezni és ezeknek a kiállításoknak a rendezésével megelégné az illető vidék gazdasági vérkeringését. Közlebb hozza a falut a városához és kedvező alkalmat nyújt az ipar és kereskedelem számára új összeköttetések teremtésére. Az EGE legutóbbi kiállítását Marosvásárhelyen rendezte és az idei kiállítását Sepsiszentgyörgyön fogja megtartani a Székely Nemzeti Múzeum meghívására. A Sepsiszentgyörgyön, augusztus hó 26—30 napjain rendezendő mezőgazdasági, ipari és kisállatkiállítás szakonként osztályozva, több csoportra fog oszlan. Az EGE korábbi kiállításai-val szemben a sepsiszentgyörgyi kiállítás csoportjai lényegesen ki fognak bővílni és pedig a haladó kor követelményeinek megfelelően. Szükségessé tette ezt az EGE kiállításainak fejlődése is. Így a kiállítás egyes csoportjai a következőkben állapítottak meg: 1) **Gazdasági termények és termékek.** Tárgyai: mindennemű mezőgazdasági termény és termék, nyersen vagy feldolgozott állapotban, mezőgazdasági ipari termékek. 2) **Kertészet és szőlészet.** Tárgyai: gyümölcs, zöldség és virág-kertészeti termények, termékek nyersen és feldolgozott állapotban. Konzervek, aszaltványok, gyümölcsborok, likörök, pálinkák, konyhakerti eszközök, anyagok, kellékek és cikkek. 3) **Kisállatkiállítás.** Tárgyai: baromfiak, galambok, nyulak és termékeik: tojás, toll, szőrmék. Baromfitegyesítési cikkek, keletőgépek, mesterséges, — erő — és póttakarmányok stb. 4) **Méhészeti kiállítás.** Tárgyai: élőméhek, kasok, kaptárak, méz, viasz, mézbor, méhsér, mézlikör, mézecet, mézestészták, méhészeti eszközök, anyagok, praeparátumok, képek, tervek, rajzok stb. 5) **Erdészeti, vadászat.** Tárgyai: az erdészet és vadászat körébe vágó cikkek, anyagok, fannemek nyersen és feldolgozott állapotban, fegyverek, kitömött állatok, kidolgozott vadbőrök, erdészeti és vadászati kellékek. 6) **Gazdasági gépek, eszközök, anyagok és egyéb ipari termékek.** Tárgyai: gazdasági gépek, traktorok, ekék, vetőgépek, boronák, kapálógépek, szektorok, motorok, takarmányfeldolgozó gépek, mérlegek, állattenyésztési, tejgazdasági gépek, eszközök, anyagok, járművek, szállító eszközök, autók, kocsik, szekerek. Növényvédelmi

szerek, műtrágyák, állategészségügyi cikkek és kellékek. Háztartási, lakberendezési, ruházatkodási stb. ipari cikkek. Új találmányok, szabadalmak. 7) **Élelmiszer-ipari kiállítás.** Tárgyai: mindennemű iparilag előállított nyers és fogsztásra kész feldolgozott élelmiszer, hus, liszt, tej stb. stb. feldolgozó ipari termékei és melléktermékei. 8) **Népművészeti és háziipari tárgyak, természeti kincsek.** Tárgyai: népművészeti cikkek, lakásberendezési tárgyak, butorok, gazdasági, háztartási eszközök, a népviselet, ruházat összes kellékei, női kézimunkák, festés, faragászat és azok eszközei, kelékei. Háziipari tárgyak: fonó, szövő, faragó, háziipari termékek. Szőttemények, varrottasok, gyapju, len, kenderfonó- és szövőipari termékek, kosár, nád, hár, sásfonóipari cikkek, agyagipari termékek stb. Természeti kincsek: iparilag feldolgozható ásványok és értékesíthető kőzetek nyersen és feldolgozva. Vas és egyéb ércek, ásványvizek, gyógyvizek. Az erdélyi fűdők ismertetése, fényképek Erdély nevezetesebb természeti szépségeiről és kincseiről. 9) **Képzőművészet.** Tárgyai: képzőművészeti termékek, festmények, szobrok, rajzok. 10) **Irodalom.** Tárgyai: a köz- és mezőgazdaság, közművelődés, ipar tárgykörébe vágó szakmunkák, tervek, stb. 11) **Turisztika.** Tárgyai: a turista propaganda eszközei, turista kellékek, cikkek, fényképek. Amint a fentiekből megállapítható, a kiállítás igen változatosnak ígérkezik. A kiállítás tartama alatt gazdasági előadásokat fognak tartani Erdély kiváló szakférfiain kívül meghívott külföldi gazdasági szaktekinetiek is. A kiállítás látogatottságát fogják emelni az egyidejűleg rendezendő uri és kiscgazda fogatverseny, a Dalosszövetség dalos versenye, az ekeverseny, a galamblovó és kororék versenyek, a különféle torna és sport versenyek, a gazdailjak löversenye, ugyan csak ezalatt az idő alatt zajlik le a Brasóban rendezendő löverseny is, amelynek résztvevői és látogatói közül is igen sokan fognak átrándulni a kiállítás meglekintésére. A rendezőbizottság a napokban fog Sepsiszentgyörgyön ülést tartani, a melynek lezajlása után a prospektusokat is mindjárt szétküldik.

SPORT

A Balkán-Kupa eddigi eredményei

Brassó, június 3.

Ebben az évben harmadszor állanak ki a Balkán-államok válogatott labdarúgócsapatai, hogy összemérjék erejüket a nagy tétért: a Balkán-Kupa elnyeréséért. Az első mérkőzősorozatot Jugoszlávia rendezte 1929—30 és 31-ben. A kétfordulós versenyen összesen 12 mérkőzést játszottak le a következő eredménnyel: 1. Románia 10 pont, gólarány 26:16. 2. Jugoszlávia 6 pont, 12:7. 3. Görögország 4 pont, 13:20. 4. Bulgária 4 pont 10:19. Románia verte Jugoszláviát 2:1 és 4:2 arányban, Görögországot 3:1 és 4:2, Bulgáriát 5:2 arányban, viszont vereséget szenvedett Bulgáriától 5:3 arányban. A második kiírást, legnagyobb meglepetésre, Bulgária nyerte. Győzött Románia ellen 2:0, Jugoszlávia ellen 3:2, Görögország ellen 2:0 arányban. Második Jugoszlávia, Győzött Görögország ellen 7:1, Románia ellen 3:1 arányban. Har-

madik Románia. Két vereség és egy győzelem Görögország ellen 3:0 arányban. Negyedik Görögország három vereséggel. A Balkán Kupát tehát először Románia, másodsor Bulgária nyerte meg. Harmadszor ki nyeri meg? Erre csak június 11-ike után felelhetünk. Romániának komoly csélyei vannak.

Hogyan áll fel a jugoszláv és görög csapat?

Bukarest, június 3.

Szombaton délután az ONEF-pályán lesz az első Balkán Kupa-mérkőzés, melyre Jugoszlávia és Görögország csapatai állanak fel. Mindkét válogatott megérkezett már Bukarestbe és játéka a következő felállásban lépnek a pályára: Jugoszlávia: Demics, Zagoratz—Belosevics, Ralics—Gayer—Lów, Tirnánics—

Valjarevics—Zsifkovics—Kodernya—Kobotovics. Tartalékok: Csulics, Kovacevics, Radovinkovics, Kragics és Lemosics. Görögország: Zadiotis, Kurandis—Malios, Helmis—Baltassis—Danelian, Hadjiasavas—Rongos—Vazos—Simeonidis—Pierakos. Tartalékok: Rimbes, Zurdos, Vikelide, Hipofantis, Triandafilis, Sarmelis.

Rövid sporthirek

A csehszlovák bajnokságot a Slavia nyerte. A derbin 25.000 néző előtt legyőzte a Spártát 3:1 (1:1) arányban. A Középeurópai Kupában a Hungaria első ellenfele a Sparta lesz, a Slavia pedig a bécsi Austriát kapja. A bulgár válogatott még egy katasztrófális vereséget szenvedett Spanyolországban. Madrid válogatottja 9:0 arányban verte. A Bocskai tegnap Hágában a válogatottat 3:2 arányban legyőzte.

Remecz tegnap edzés közben diszkoszszal 51.17 m-t dobott.

Gerelyvetésben Matti (finn) új világrekordot állított fel 74.28 méteres dobással.

A brassói mérkőzések bírái: Vasárnap délután, Bertalan pálya fél 4 órakor Gloria komb.—Sparta komb., bíró: Régeni. 5 órakor Gloria—Sparta, bíró: Hamar. Hétfőn, Olympia pálya, 2 órakor közönség nélkül IAR—ACFR mérkőzés 63 percig bíró: Tóth Ödön. E mérkőzés megtartása bizonytalan. Az ügy felelbezését folytán a ligánál fekszik s lehet, hogy új határozatot hoz. Fél 4 órakor Brasovia ifj.—Olympia ifj. Bíró: Lisca Fél 6-kor Brasovia—Olympia, barátságos. Bíró: Tibád Géza.

A Vig Barát marosvásárhelyi versenyére szombat éjjel 12 órakor indul a Kertschvilla elől, vissza: indulás vasárnap éjjel 12 órakor. Vendégeket 200 lej ellenében visznek. Jelentkezni a Sole cégnél (Weisz Mihály-u. 2) Csiky Vilmosnál lehet.

A Gloria sport klub hétfőn díjtekeresenyt rendez a Vasutas-Otthonban 20 díjjal.

TENISZ-ÜTŐ-CIPŐ-LABDA-HÁLÓ ELJES HUROSZÁS-JAVÍTÁS, LEG-JOB B RITSCH-NÉL Brassó, KOLOSTOR UTCA 20 sz.

Jamási Áron Ábel a Társadalomban

Az ember rámnézett, mintha nagy eszmét adtam volna neki, aztán egyszerre úgy felrugta a rozoga tákolmányt, hogy még a kutyák is tovább futottak ijedtükben.

— Nagyon erős lehet a tekintetes ur! — mondtam neki.

— En erős, mert szerettem ezen a padon ülni — felelte.

Ebben a percben nagyon hasznos gondolatom támadt.

— Deszkája s szerszámja van-e? — kérdeztem.

— Van, mért?

— Azért, hogy csináljunk egy ujat.

A bakter rámnézett, majd megfogta a kezemet és így szólt:

— Tégedet az Isten küldött ide.

— Engem mért?

— Azért, mert nálad nélkül sohasem lett volna ide új pad.

Ennek a fordulatnak nagyon megörvendtem, mert egyrészt szerettem építeni, másrészt pedig tudtam, hogy ennek a továbbutazást illetőleg hasznát fogom venni. A munka előtt jókedvűnk is tágabbra nyilott s amikor a bakter elézdedte a deszkát s a szerszámokat, már énekelhettünk is volna teljes joggal. L'aragással sokat mesterkedtem volt egész gyermekkoromban s így most a padcsinálásnál én voltam a főszakértő. Az ember gyönyörködéssel nézte a készülő padot, de irigykedéssel a tudásomat. Ezért úgy intéztam a dolgot, mintha én csak dolgoznám, ő pedig nagyobb tudásával felügyelne. Ha egy deszkavéget levágtam, vagy egy szeget valahova belévertem, mindig megkérdeztem tőle, hogy így jólván-e? Közben a tavaszról beszélgettünk, majd pedig arról, hogy milyen nagy mester az élet, hogy ilyen jól összehozza az egymásnak való kutyákat s az egymásnak való embereket.

Egy óra sem telt belé, a pad készen áll-

lott.

— Még a vasuti főnök is ülhetne itt — mondtam.

— Ó nem itt fog ülni — szolt a bakter.

— Hát hol?

— A tömlécben.

— Körülnéztem, hogy valaki nem hallotta-e a dolgot, mire az ember megkérdezte:

— Tán félsz valamitől?

— En biza igen, a vasuti hatalmaktól, mert nekik köszönhetem, hogy most itt vagyok.

— Hogy-hogy? — kérdezte a bakter.

— Majd elmondom azt is — feleltem neki, — csakhogy ezt a padot végezzük be.

— Hát nincs bevégezve?

— Nincs egészen.

— Hát mi hiányzik?

— Az, hogy ülünk is rajta.

Mondtam neki, hogy üljön rá, de éppen úgy, ahogy a másikon ült volt. Amikor ezt megselekedte, akkor én megint felvettem a hátizsákot s várakozással álltam.

— Tán nem akarsz elmenni — kérdezte a bakter.

— En nem.

— Hát?

— Ha szívesen látna, én is leülnek — mondtam.

Az ember megértette a játékot s ahogy azelőtt intett volt, úgy intett most is hogy foglaljak helyet. En nem kértem magamot, hanem leültem.

Egyideig szótlanul ültünk.

— Nem akar leszakadni — mondtam.

Éppen ekkor kijött a leányka s jelentette, hogy az ebéd megvan. A bakter felállott s azt mondta nekem, hogy tegyem le a hátizsákot s menjek, mert ebédre szívesen lát. Bémentünk s hát egy nagy cserepálban gőzölög valami az asztalon.

Odaiültünk melléje s a gazda már biztatott is:

— Végy magadnak, jó paszujka leves.

— En vettem egy jó tányérral s megkérdeztem:

— Mért mondja, hogy paszujka?

— Azért — felelte a bakter, — mert ami paszuj, az nagyszemű s mi a nagyszeműt már megettük a télen s így csak paszujka van.

— Minél kisebb, annál jobb — mondtam szorultságból, mire a bakter oda-szolt a leánykának:

— Máskor ha ez a legény idejő, mákot kell főzni, Sárika!

En is tréfára vettem a dolgot s azt mondtam a gyermeknek:

— Biza, s előbb meg kell hántani, mint a tökök.

A gyermek úgy nézett minket, mint egy bajszos bolondot. Gondoltam, elvezetem másfelé a beszéd fonalát, de azért a házbán tartom s ennek megfelelően megkérdeztem:

— Hát asszony nincs?

— Nincs hálstennek — mondta a bakter.

Ebből a „hálstennek“-ből könnyen lehetett tudni, hogy ha asszony nincs is, de volt.

— Tán nem halt meg? — tudakozódtam.

— Amig a kezem alatt voltak, addig nem — felelte az ember. — S hogy aztán mi lett véllök, azt immár nem én tudom, hanem az örökök.

A szavak mellett sok érdekesség és tapasztalás lappangott s mivel én nagyon szerettem odalátni az emberek háta mögé, így szóltam a bakterhez, hogy valamiképpen vallomásra bírjam:

— Magam is éppen a házasságot forgatom a fejemben s nem ártana, ha a házasság szentségéről egyetmást elbeszélne.

Láttam, hogy az ember arcán nyüzsgőni kezdenek az indulatok. A hajusát meg törülte, a székben hátrább ült s a hátát is jobban megvetette, mint aki egészen ur a maga környékén.

— Sárika, menj ki s nézd meg, hogy a kutyák mit csinálnak — mondta a gyermeknek s amikor az kiment, a szeméit összehuzta, hathatósan reám nézett és így szólt:

— Ha megtalálász házassodni, többet az én házamba soha bé nem eresztlek.

— Hát az olyan nagy bün? — kérdeztem.

— Nem nagy bün, hanem az, amit a bün von maga után.

— Hát az mi?

— Az éppen a pokol.

Nem tudtam elgondolni, hogy ennyi harag hol rejtőzködött eddig ebben a szelíd emberben. Gondoltam, egy kissé elhajtom a legyeket róla s így szóltam:

— Jó, hogy monda ezt a tiltakozást, mert immár háromszor is megdondolom a házasságot. De aki háromszor megdondolja, az egyszer megházasodik, éppen azért arra kérném, hogy mondjon meg valamit rosszat a házasságról.

A bakter legyintett s abban az volt, hogy jobb, ha nem beszél.

— Hány felesége volt? — kérdeztem.

— Nekem három.

— S mennyi ideig tartotta őket?

— Az első két esztendeig s a másik kettőt is együttvéve addig. Ezt az első akkor vettem, amikor megnyertük a háborút.

— Megnyertük? — csodálkoztam.

Hiszen nekem apám örökké azt mondta, hogy elvesztettük.

— Ti el, ha magyarok vagytok, de mi románokul megnyertük. S amikor benne voltunk a nagy diadalban, gondoltam, hogy a nemzettel együtt én is meggyarapodom s foglaltam magamnak egy magyar feleséget. Attól lett volt ez a Sárika s nem tudom, hogy kitől, mert egyszer egy gömődörhaju cigánnyal kaptam együtt az asszonyt, rézüstök voltak a hátán még akkor is.

— No, ez sem katekizmusba való történet — mondtam. — Hát a másik kettővel mi lett?

— A másik kettővel az, hogy a román egy mozdonyvezetővel megszökött, a szaszt pedig a tavaly ősszel kivezettettem ide a rétre s megmutattam neki, hogy merrefelé vezet Szeben felé az út.

Csodálattal néztem a baktert, mert nálánál nagyobb, igazibb erdélyi ember még nem láttam soha.

— Hát a külföldi nemzeteket nem próbálja meg? — kérdeztem.

(Folytatása következik)

Vasárnapi lapok

A B. L. V A S Á R N A P I M E L L E ' K L E T E

Akiknek kezében a mai világ sorsa...

Ime, itt a tárlat. Az egyiknek képe kisebb, a másiknak fotográfiája nagyobb, de bármilyen alakban is jelennek meg az olvasó előtt, mégis ők a legnagyobbak. Nyilván ők a legnagyobbak, mert ők állanak a mai világ élén.

E sorsdöntő napokban fel kellett vonultatni az államférfiaknak, politikusoknak és diplomatáknak ezt a tárlatát, mondván:

Ime, itt vannak azok, akik nem tudnak egymással megegyezni.

Egészen bizonyos, ha ezt a garnitúrát másokkal és „jobbakkal” cserélnék ki, azok sem igen tudnának békés megállapodást kötni. A mai politikának ugyanis nagy a hibája, abban a téveszmében ringatózik, hogy ha egyezményeket és megállapodásokat köt, a világ sorsa menten jobbrafordul. Ezzel szemben a jobb sors nem a politikán múlik, hanem a gazdálkodás rendszerén. De a mai koponyák változatlanul is a régi iskola dogmáit vallják: a politikában akarnak új életlehetőségeket teremteni, abban a hitben, hogy azon nyomban megváltozik gazdasági életünk arculata is.

Itt a tévedésük és ezért a „tévedések korszakának államférfiai” ábrázolja ez a tárlat.

BECK EZREDES,
Lengyelország kül-
ügyminisztere

HULL,
Amerika külügyi-
minisztere

ROOSEVELT,
Az Egyesült Államok elnöke

MUSSOLINI,
Olaszország diktátora

DOLLFUS,
Ausztria kancellárja

BONCOUR,
Francia külügyi-
miniszter

SCHACHT,
német Birodalmi Bank elnöke

HITLER,
Németország kancellárja

GÖRING,
miniszter, Hitler jobbkeze

TITULESCU,
Románia külügyminisztere

LITVINOV,
Oroszország
külügyi népbiztosa

DALADIER,
Franciaország
miniszterelnöke

HENDERSON,
a leszerelési konfe-
rencia elnöke

MACDONALD,
Anglia miniszterel-
nöke

ZALECZKY,
volt lengyel külügy-
miniszter

SIR SIMON
angol külügy-
miniszter

DOVGALEVSKY
a Szovjet pá-
risi követe

LIGETI ERNŐ:

A Pen-klubok alkonya

Figyelmesen olvastam végig a raguzai Pen-klubok kongresszusáról szóló hírlapi közléseket. Már régóta sejtettem, hogy valami baj van ezekkel a Pen-klubokkal. Végleg nem mondtam le róluk. Sőt egy-két évvel magam ütöttem serényen a nagy dobos azért, hogy az erdélyi magyar írók is alakítsák meg a maguk Pen-klubját. Abban a hiszemben voltam, hogy mi, elszigeteltségben élő erdélyi írók így alakot kapunk Nyugat felé. Az ablakot ügyel-bajjal ki is vágtuk; de senki sem állott oda az ablakhoz és senki sem volt kíváncsi, hogy benézzen rajta.

De hogy ilyen csunya bukás lesz a Pen klubok derék intézményéből, bizony nem hittem.

Egyenesen rossz szájzajt kap tőle az ember. Kedvem volna nagyot káromkodni, ha holmi udvariasság nem tartana vissza. Jó modor kérdése ez is. Próbáljuk hát tenni magunkat szenvedélyünkön.

A probléma, amelyet ez a Pen-kongresszus is felvetett — csak sokkal súlyosabb, ádázabb formában, mint bármikor — az, hogy szabad-e politizálni az íróknak vagy nem? A német penklubisták, bizonyára nem a „politikai” szempontok kiűzéséből okából — kórusban kiáltották, hogy nem azért vagyunk itt, hogy politizáljunk. Néhány gerinces író dacosan vágott vissza: hát mi a csodába gyűlünk össze, ha nem azért, hogy arról beszéljünk, amiről ti itt nem akartok beszélni.

Mindig azt tartottam, hogy nincsenek jobb vagy baloldali könyvek, csak jó és rossz könyvek vannak. Az íróknak azonban első és főkötelessége a szellemi szabadságért küzdeni és nem tenni, hogy a mi megalkuvó cselédje legyen bármilyen, az irodalomra rátehénkedő politikai rendszernek. Mi volna más ez, ha nem politika? Irhatok társadalmi regényeket, amelyekben egy szó sem esik nemzeti célkitűzésekről. Irhatok akár verseket is. De minden leírt sor akarva, nem akarva, politika, mert: *állásfoglalás*. Állást foglalni az élet jelenségeivel szemben, az élni akarás jogán, ez a törekvés egybeesik az elvi értelemben vett politikai célkitűzésekkel. És ha már egy könyv önmagában véve: közéleti tett, politikai megnyilatkozás, mennyivel inkább politikai megnyilatkozás lesz, ha egy író azért gyűl össze egy kongresszuson egy másik vagy harmadik nációbeli íróval, hogy állást foglaljon a nemzetközi élet jelenségeivel szemben. Végül is a Pen-kluboknak nem rendeltetése esztétikai kérdésekről vitákat folytatni, mértékes, vagy szabad rimes versekről, tradicionálizmusról, vagy szimulánizmusról elmélkedni, különben szak-kongresszus lesz belőle és nem az íróknak *személyes dolga*. Lehet-e akkor közzömbös, hogy Németországban métermázsra számra égették el a könyveket és nobeldíjas írókat röpítették ki egy nemzet szellemi kincsestárából?

Az új német írók, Schmiedt Pauli és vidéke, úgy vélekednek, hogy ennél hasznosabb az időjárásról csevegni, a dalmáciai hajókirándulás szépségeiről, Spallatóról, Sebenicoról, a csodálatos sziperint utról, amely felvisz a Lovćenre, a raguzai Grand hotel tarka kertjének napernyőiről, vagy pálmáiról, a tengerrel, amely csodálatos szépséggel tárul ki a kattarói öbölben, mindenről beszélgetni, kosztrol és lakásról, de azt a bizonyos könyvégetést szóba hozni, nem ildomos, mert az: *belügy*. Aki mégis merészeli, az nyilvánvalóan robbantani akar. Aki kíváncsiskodik, hogy miért szenvedett máglyahalált egy Wassermann, aki egész életén keresztül a német lélek legmélyebb szintézisét kutatta, egy Freud, aki a tudatalatti világának titokzatos akváriumát tárta fel, egy Thomas Mann, akinél a Bürgerlichkeit-nak klasszikusabb tolmácsolója a mai német irodalomban nem akad, az nyilvánvalóan ellensége a Pen-klubok eszméjének, és

„helytelen értelmezéssel” ki akarja feszíteni a Pen-klub „ideológiát” sarkaiból. A kiből megszólal a lelkiismeret, hogy hohó, uraim, álljunk meg egy szóra... hogy is vagyunk azzal a bizonyos gondolatszabadsággal?... ti, német írók, hogy is vélekedtek csak arról, hogy kollégáitokat odahaza földönfutóvá tették? és nem gondoljátok-e: fel kell emelnetek a szavakat az érdekekben? és ha gyávák vagytok, hogy megszólaljatok, legalább engedjétek meg, hogy mi... ez olyan minimális valami, hogy akiben megszólal a lelkiismeret, csupán legelemibb emberi méltóságérzésnek tesz eleget s nem többnek, mint amennyinél egy civilizált emberbe szokott egy másik civilizált ember előt: bemutatkozni.

Mindenki a legtermészetesebbnek tartotta, hogy Raguzában ezt az ügyet szóbagozák, mert ha még ezt sem merik megemlíteni, akkor a Pen klubokat egyetlen reális lételemjéről fosztják meg. Most utólag meg kell állapítani, hogy a francia írók a mesterségbeliek e gyal-

zatát a legudvariasabb, ugyyszólván gyöngéd formában hozták tudomásul. Ennél tapintatosabban, nagylelkűbben, méltóságteljesebben nem is lehetett volna rátapintani a kérdésre. Mégis mi történt? A német urak felháborodva és toporzékolva hagyták ott az üléstermet, csomagoltak és hátat fordítottak — és ezzel a raguzai kongresszusi az egész világ előtt nevetségessé tették.

De nem ez a szomorú.

Meg volt az előérzésünk, hogy a németek a védekezésnek, a kimagyarázkodásnak választani... Megsértődni és tovább iszkolni. Mit is tehettek volna egyebet? Mert ha módjuk lett volna ellenargumentumokat felsorakoztatni, az ellenkezőjét bebizonyítani, érvvel érvet szembe szegezni, megtették volna. De hogy nem volt más érvük, mint tüntető elvonulás a bal-fenéken — ez nyílt bevallás a védelmi készségük teljes hiányának.

De nem ez a szomorú. Ez inkább megnyugtató és elégtételszámba megy. A szomorú az, hogy a francia delegáció ha-

**a legjobb
cipőkrém**

Kérje mindenütt

tározati javaslata kisebbségben maradt. Azok az írók, akik *benn* ültek, akiket a gondviselés ebben az egész európai szellemiségre döntő jelentőségű perben bíráknak rendelt, határozathozatal nélkül vetették kalapjukat és savanyu ábrázattal utánakullogtak a kivonultaknak.

Nem a németek viselkedése; a többiek viselkedése ez a szomorú, az elkesztő, a tragikus. Szellemi lelkiismeret, tűnj el, vonulj vissza. Neked igazán befellegzett. Nem érdemled meg, hogy Dalmácia kékege süssön rád és az örök és mély tenger hullámainak játéka legyenekedjék körülötted.

Baradlai László riportja:

Hol hibáztuk el az életet?

Kiáltó színek egy kérdéshez, amelyre hiába próbálunk feleletet adni

Nagyvárad, június 3.

Mikor és hol hibáztuk el az életet?

Mert valahol elhibáztuk. Ez az egy most már bizonyos. A napnál is világosabb. Csak azt kellene tudnunk, hogy hol? Mikor? És hogyan?

Miért történt, hogy az egyenes utról a mocsárba tévedtünk? Miért mentünk jobbra, amikor balra kellett volna? Miért szalasztottuk el a nagy lehetőséget, mely minden életben csak egyszer kínálkozik? Miért nem hallgattunk az igaz prófétákra és miért mindig a farizeusokra?

Hiszen felelet sok van erre a nehéz kérdésre.

Mondhatjuk, hogy 1914. Mondhatjuk, hogy Szerajevo. Mondhatjuk, hogy elvesztett háború. Mondhatjuk, hogy gazdasági válság. Mondhatjuk, hogy a pénz tragédiája.

Ezek azonban csak szavak.

És a szavak mindig messze vannak a vérző ember verejtékszagu életétől.

A szavak mindig csak fogalmakat takarnak. A szavak mindig csak hidegek, a szavak mindig csak távoli eseményekről beszélnek, amelyek sajnálkozást, borzalmat, felháborodást váltanak ki belőled és belőlem, de tulajdonképpen távol esnek tőlem és tőled.

Ha például azt olvasod, hogy a világ legnagyobb bankja megbukott, csodálkozol és tovább töprengsz azon, hogy mi-ből fizetted ki elsején a házbéredet.

Ha azt olvasod, hogy Kinában száz-ezrek éheznek: szörnyülködös. Cöcö — mondd sajnálkozva. De ha a gyereked nem tudsz délben kenyeret adni, megvadulsz, a revolverhez nyulsz, vagy kötelet hurkolsz, hogy magadat, vagy másokat megfojts.

DÁNÉR LAJOS (Kolozsvár)

VALAMI JÖN

Allsz csendesen az utcaforgatagban és megdöbbenve hallgatsz a zajt; a megbolondult világ-gépezetből mellékszövegek árja csap füledbe s a romlott gépen nem kapod a bajt.

Csak azt tudod, hogy valami betegség, valami örült járvány arat itt; betegen nyargal mindenütt az ember s szeme mögött rejteget valamit.

A holnap gondját hordozza alétlan; nézzétek meg: mily szörnyű látni ezt a remegő, vad bizonytalanságot, mely a világon uralkodni kezd.

A sápadt arcok futkosó brigádja titokzatos sejtelmeket takar s Kolozsváron s Berlinben s Tokióban mind furcsább lesz e furcsa zürzavar.

A bányarobbanásnál kétszáz ember meghalt. Rettenetes. Szörnyű. De saját szempontodból mennyivel rettenetesebb, hogy favágás közben levágtad a kisujjadat.

A nagy tragédiák ünnepi, komor gyász-mögött, sikoltón, fájdalmasan, ezerszer fájóbban húzódnak meg a közönséges, mindennapi életek kis tragédiái. Fájóbbak, mert a te eleven husodba szandítanak, gumikesztyűs kézzel, mert sebeket szagattunk fel és életeken taposunk keresztül.

Öreg házaspár. Magyarok. De ez talán nem is fontos, hiszen a nyomoruságnak, aligha van nemzetisége. A férfi köztisztviselő volt. Egész életén keresztül dolgozott. 1914-ben negyvennyolc éves volt. Mikor kitört a háború, aznap ünnepelték házasságuk huszonnégy éves évfordulóját. Egy gyerekük volt. Fiu. Huszonnégy éves. Standbeli katona. Azonnal mennie kellett.

A többi már sablon.

Mint egy rossz film.

Virágos katonavonat.

Limanova.

1915 április 7.

A fiu elesett.

Jegyezzük hadikölcsönt.

A megmaradt vagyon beváltódott.

Hadikölcsönre.

„Pro Patria”.

Béke. Új határok. Új tisztviselők. A régiék mentek. Kis nyugdíj. Azt is: néha megkapják, néha nem.

Hatvanhét esztendő.

Tisztes öregség.

A gyerek, isten tudja, hol van.

A hadikölcsönkötvények.

Ez minden vagyon.

Ebéd nincs, de van hadikölcsönkötvény. Vacsora: egy csupor tej. Ha jut.

Hol hibáztuk el?

★

Züllött, ócska figura. Dől belőle az ital. Csavargó. Utca szemete. Korcsatöltelék. Egy pohár borért azonban hajlandó eredetiben elmondani Homeroszt. Egy másik pohár borért: franciául Verlaine-verseket szaval.

Tanár volt.

Gimnáziumban. Fixfizetéssel és családi pótlékkal.

Felesége is volt. Rendes, tiszta, ur-asszony.

Három évvel ezelőtt. Jött egy nő. A fia előmeneteléről érdeklődött. A tanár ur megszédült. Negyvenkét éves volt. Eddig csak a feleségét csókolta.

A fiu átment az osztályvizsgán.

A tanár ur elbukott.

Egy évig tartott a viszony. A tiszta asszony elment a gyerekkel együtt. A másik megunt a Aeneas hallgatni. És megunt Baudelairet. Jött egy futballista. Az nem tudta kívülről a klasszikusokat és nem ismerte Rainer Mária Rilke verseit. De fiatal volt. Husz éves és izmos, mint egy görög isten.

A tanár ur inni kezdett.

Egyszer az órán részegen fogta meg az igazgatót.

A fiuk nevettek.

Örültek, hogy most az egyszer a tanár

OLLO SASSO

Ügyeljen az olajvásárlásnál, mivel az üzletekben sokszor vegyes olajat árusítanak. Vásároljon **OLLO SASSO**-t és biztos lehet abban, hogy tiszta olajbogyó-olajat vesz!

Egyedüli és kizárólagos romániai vezérképviseelő: D. PAOLINI, București III., Str. Vasile Lascăr 100.

MERCUR TŰKÖRGYÁR és ÜVEGSZOLGA

BRASSÓ, Katonakórház-u. 3
Telefon: 5-88.

Autó- és kocsiszármazé-
getés gyorsan és olcsón esz-
közünk. Minden e szakmá-
ba vágó szükségletnél kérje
költségtelen árajánlatunkat.

Tekintse meg
az 1933-as

„Carmen”

cipő-modelleket: Brassóban lerakafunkban
Strada Regele Carol (Kapu-utca) 12 szám.

FEKETE FERENC (Nagyvárad)

Ejféli imát rebeg a bánya

Tizenkettő:

Az éjszaka kacagva sir,
a tárnák véresen reszketve bugnak,
ejféli imát rebeg a bánya
egy parázna, aranyló, ádáz nagyurnak.

Sötét a bánya:

A tárnákban sárgás, ködös csend,
csak palaki osonón, tétovázva
befelé csusszan, mohón törtet
a bányamélyi borus homályba.

Palaki kufat:

Kezében csuklyás halvány mécses
arcára vágyas-láz lopózott
palami szentet jött felaknázni
az Aranyat, a csengőt, sziohezzsólót.

Palaki őrző:

A lázas arcon felperdül a diadal,
a csapzott test kéjes lázban ég,
fehér-zöld kitágult két szeme
két véres, forgó lúzkerék.

Rátapadt:

Két keze szorongó vasmarok,
kirobbant hangja pajzán, csintalan
véresen, kacagón perdül kezében
az óhajtott kincs, a szent Arany.

Hörgő zaj morajlik:

— kacagó arany csendül —
morajlón bugva megreszket a tárna
egy kinos sikoly, egy felzúgó hörgés
véresen kacag az éjszakába.

Tizenkettő:

Az éjszaka kacagva sir,
a tárnák véresen reszketve bugnak,
ejféli imát rebeg a bánya
egy parázna, aranyló, ádáz nagyurnak...

urat csapják ki.

Ital. Sok-sok és még több ital.
Most részeg embereknek szavallja a
klaszikusokat. Egy pohár borért.
Hol hibázta el?

A sarkon ül. Reszket a feje. Nem kér
senkitől semmit. Csak nézi az embereket.
A kalapja előtte van. Ritkán hullanak
bele a garasok. Mellette egy élelmes nyo-
morék ül. Kántál és csonka karját mu-
tatja. Letarolja a piacot a reszketős fejű
ember előtt. Aki csak ül némán és néz.
A konjunktura idején két sarokháza
volt. Neki volt a legszebb autója és a
legszebb szeretője. Szórta a pénzt. A
hódolás, akihez hajnalban egy hablevés-
re társaságával betért, megvette az egyik
házát.

Valutás volt.
Dollárt, frankot, márkát, zlotyt és
szokolt hordott át a határon.

Sokat és sokszor.
Csempészett.
Azután többre vágyott. Önállóan akart
spekulálni. Eleinte minden bevált.
Aztán jött a márká-krach.

Az nem lehet, hogy a német márka
rossz pénz legyen. Így gondolta és hossz-
ra játszott. Még akkor is, amikor a háza-
kat és az autót el kellett adni. A szeretője
a fás kedvéért elhagyta. Bizott a márká-
ban.

Ma negyven éves. A legszebb férfikor.
És reszket a feje. És a sarkon ül és kol-
dul.

Odahaza, a szegényes kis vackán, a
szalmazsákjában milliárdjai vannak.
Régi, hasznavehetetlen német papir-
márkában.

Hol hibázta el?

Az utcán sétál. Csak este sötétben,
hogy ne lássák az arcán az öregség ször-
nyű jeleit. Négy évvel ezelőtt még iri-
gyelt uriaszony volt. Azután jött valaki.
Az a bizonyos harmadik, aki olyan szé-
pen tudott beszélni. Botrány. Válopör.
A harmadik megijedt a konzekvenciák-
tól. Eltűnt. Az évek egyre közelebb jöt-
tek. Élni kell. És élni nehéz.

Rékedt a hangja, amint suttog.

Hol hibázta el?

Kivívó esetek.

És hány van ilyen? És ha nem ilyen ri-
koltó? Ha csendesebb, ha feltűnésmen-
tebb fájdalmasabb és tragikusabb.

Hol hibázta el?

Hol hibázta el az öreg színész, aki hat
éve szerződés nélkül ténfereg?

A tisztviselő, akit két évvel ezelőtt a
gazdasági helyzetre való hivatkozással le-
építettek és aki most zsákhordásból pró-
bál élni?

Az iparos, aki naphosszat a műhely aj-
tajában ül és malmozik unalmában?

Hol hibázta el az ember?

És hol a gyermek, aki megszületett?

És hol hibázta el az a boldogtalanságra
csókolt, aki csak ezután fog megszületni?

Hol hibázta el? Te, ő, én, mi?

Valamennyien.

TOBORZÓ

Erdély ismeretlen fiatalaihoz

A B. L. „Fiatalok száma”

A fiatalság ellen az a vád, hogy hideg
és tudatlan. Egész komoly pedagógusok
állítják és egészen komoly politikások el
is hiszik, hogy csak sportolnak és flörtöl-
nek, szájaskodnak és durváskodnak, nem
élnék lelki életet és nem fejlesztik szelle-
mi értékeiket.

A fiatalság egyik része nem védekezik,
mert tényleg meg sem hallja a vádakat.
A nagy kollektív-lázban önző egyéni élet-
tet él és az ember és emberiség magasabb
problémái tényleg nem érdeklik. A másik
része ellenben válaszol. Ilyeneket mond:

— Nem ismertek bennünket, azért hi-
szitek el a vádakat. Nem is ismerhettek
bennünket, mert nem adtok teret arra,
hogy megismerhessek. Mindenütt, ahol
szólani és hangot hallatni lehetne, a fia-
talsággal szemben a legdurvább a nure-
rusz klauzusz. A politikában, a termelés-
ben, a sajtóban és a társadalmi vezető
szerepekben nem kapunk helyet. Hol ad-
junk hangot és hol bizonyítsuk, hogy mi
is vagyunk valakik, olyan legények és
értékek vagyunk, mint a mi korunkban
Ti voltatok.

Ez a réteg, ha jelentkezett, eddig is he-
lyet kapott a Vasárnapi Lapok, a B. L.
heti mellékletének lapjain és akik eddig
jelentkeztek, valóban azt igazolták, hogy
utánunk sem pusztul ki a mező, utánunk
is lesz hajtás. Szinte minden hónapban
felfedezünk egy-egy „tehetséget”, aki bi-
zonyított. Csak egy néhány nevet ide a
sok közül: Glatter Ágnes Nagyvárad.

MÁRAI SÁNDOR

ÉLŐK ÉS HOLTAK:

FERENCZI SÁNDOR

Már utálok kinyitni reggel a lapokat,
vonakodom a telefonhoz menni: nem mu-
lik hét mostanában, hogy meg ne haljon
valakim. Bizonyos koron túl s ha ez a
kor kalendárium szerint még ifjúságnak
számít is, az ember vonatkozásai az em-
berekhez csodálatosan megfinomodnak,
a szítán átesik minden és mindenki; egy
napon megtudod, hogy definiálhatatlan-
ul, de közöttük van egymáshoz. Ebben
a másik családban éppen úgy van rokoni
hierarchia, van benne apa és anya, van
benne tekintély, féltékenység és perpat-
var; s e különös, vérről nem ragasztott,
kevésbé népes család vonatkozásainak lé-
nyege mégis az, hogy menthetlenül ösz-
szetartozol velük. Amellett nem is fontos,
hogy gyakran lásd őket; ebből a másik,
igazibb családból hiányzik az ő intimi-
tása. Néha évszámra nem látják a család-
tagok egymást s ha találkoznak, csak
esetlegesen beszélnek. Ehhez a másik esa-
ládhoz tartozott számomra és — különös

mestersége folytán — sokak számára Fe-
renczi Sándor.

Krúdy halálát követő héten halt meg.
Hétfőn este, hatvan éves nem volt még. A
család ritkul számomra... mondom, most
minden hétre jut valaki. (Valamilyen
bomlás van ebben a májusban; fázós, di-
dergős az idő, nyugtalanító. Ezt azért
írom, mert az ember nemcsak az eszével
él.) A harmincévesek nagyokat és jogosan-
kat szavalnak, de úgy veszem észre, a
hatvanévesek sem bírák különös ellenál-
lással az életet. Ferenczi halála egészen
primitíven hatott rám: nem hittem el.
Mikor a telefonkagylót, melyből halálhi-
rét hallottam, letettem, rövid tünődés
után felhívtam informátoromat s érdekel-
lődtöm, nem tévedett-e? Később gondol-
koztam ezen s rajtakaptam magam, hogy
sért és dühít Ferenczi halála, gyermeki
elképzelés volt bennem, hogy éppen ő ki-
talált valamit, reá nem érvényes, ő majd
csak akkor hal meg, amikor akar. Úgy
tudtam, még nem akart. (Kerülő uton
megtudtam azt is, mennyire nem akar
s mennyire lenézte a halált, s az élet pri-
mitív szerkezetét: egyik családtagjának
megparancsolta, ha véletlenül meg talál-
na halni, ne biggyék rögtön el, hanem
rázzák meg erősen... Ennyit tartott a

Egy „RÁDIÓCSŐ” keveset mond egy

MINIWATT

mindent

Brassó, Háromszék, Fogarasmegyeék
rajonképviselője:ELIMA-cég, BRASSÓ, Sütő-utca
(Strada Brutarilor) 2

a versek, novellák, riportok, publicisztikai
írások, tudományos tanulmányok,
gazdasági fejtegetések. Minden, ami van
s minden, amiről a szigorú önkritika úgy
érzi, hogy értéket képvisel, jöjjön hát.

Mi ígéretet teszünk arra, hogy mint
eddig is, türelemmel és a legteljesebb jó-
indulattal elolvassuk, felértékeljük és
megbecsüljük az írásokat. Nem vagyunk
a fiatalok ellenségei, hiszen magunk is
fiatalok vagyunk. Akik e lapban dolgo-
zunk, javarészt a negyvenen innen já-
runk és ez a kor ma még fiatalságot je-
lent azok mellett a szellemek kora mel-
lett, akik a szellemet és értelmiséget e
világon vezetnek és irányítják.

Éppen ezért kérjük az „anyagot”. Min-
dent, ami van. Sokfélét, sokrétűt, színeset
és bölcsét, humort és komor mélyenlátást.

A Vasárnapi Lapok egyik legközelebbi
száma ki akarja önteni Erdély magyar
ifjúságának kucseberkosarát és azt remé-
li, hogy ezzel a bemutatóval útjára en-
gedheti az új idők új dalosait.

Kéziratokat nem adunk vissza. A kéz-
iratokat egy oldalra és géppel írva kér-
jük. A B. L. a bemutató számban közölt
kéziratok szerzőit nem díjazza, de fenn-
tartja magának a jogot, hogy további
cikkek, novellák, versek megvásárlására
a kiválasztott írókkal megállapodásokat
kössön. A fiatalok bemutató számára kül-
dött kéziratok beküldési határideje 1933
június 15.

testről; mint egy rossz óráról, amely né-
ha megáll, s csak rázni kell, hogy megint
ketyegni kezdjen. Ebben a hideg gögben,
ahogy tulajdon halálához használati uta-
sítást adott családtagjainak, maradék
télkül benne van az egész ember.)

Ezért sértett a halála is. Talán csak
rosszul rázták.

A magyar glóbusz századbeli szellem-
képeihez hozzátartozik Ferenczi, legalább
úgy, mint mestere és barátja, Freud, a
XX-ik század szellemtörténetéhez. Hogy
az analízis terápia-e, vagy sem, azt ne-
héz ma eldönteni; e pillanatban azt hi-
szem, inkább művészet, mint terápia. Mr-
kor Tolsztoj megírta a Háborút és Békét,
valószínű volt, hogy nagy számságot
nem igen ír már életében, de nem volt
biztosíték arra, hogy következő műve is
műremler lesz; ahogy nem is lett s ahogy
az Iljics Iván halálában sikerült csak
még egyszer megközelítőt alkotnia. Vala-
hogy úgy látom az analízis gyakorlati
esélyeit is: egy-egy sikerült analízis való-
ságos műremler, egy-egy zseni. Freud
vagy Ferenczi, egyszer-kétszer életükben

Követeljen
kimondottan
eredeti
OLLA-t,
mely évtize-
dek óta elis-
mert és vezet
minőség!

„Carmen” cipő minőségben, divatban, árban utolérhetetlen.

talán csodát tesznek, — de gyakorlat, tapasztalás szerencse, a páciens minősége s még annyi más kiszámíthatatlan komponens harmónikus összjátéka szükséges a csodához, hogy gyakorlati terápiáról bájosan lehet ma beszélni. Véleményem szerint az analízis jelentőségét nem is terapikus biztonsága adja meg. Amit Freud kitalált, amikor Charcot mellett észrevette, hogy a hipnotizált hisztériás beteg az öntudatlanság állapotában is produkálja a hisztériás tüneteket, — hová vonulnak vissza ezek a tünetek, mikor az öntudatot és az akaratot kikapcsoljuk a betegből? — kérdezte Freud és megadta rá a választ: a tudatalattba. —) — azt Ferenczi párhuzamosan vele ismerte fel s volt bátorsága vállalni a felismerés konzekvenciáit. A nagy szellemi cselekedet nemcsak zsenialitás és hozzáértés, hanem erkölcsi bátorság következménye is. Freud nélkül, s amit Ferenczi csiszolt és hozzáadott, ma már lehetetlen elképzelni a század szellemi röntgenképét. Ezt a kis szót, hogy „gátlás”, ma már konzervatív politikusok használják, akik piacon égetik el az analitikus irodalmat s nem tudják, hogy ez a kétféle szó s ahogy Freud megfelelő időben kimondta, az értelmi világ új csillagképét világította meg.

Magyarországon Ferenczi Sándor végezte el ezt a tisztító munkát, amely minderről a világon a hivatalos tudomány heves ellenállásába ütközött. Mit jelent meganalizált embernek lenni? Röviden felelhetünk: annyit, mint illúziók-nélküli embernek lenni. Aszociális a meganalizált ember? Freud és Ferenczi szerint nem az, sőt szociálisabb, mint a kollektív lelki típusú ember, aki a nyájban keres oltalmat és menekülést. Miért hát, hogy minden végtelen egyforma dühvel gyűlöli ezt az új tudományt: a bolsevisták „ellenforradalminak” tartják, Hitlerék károsnak és forradalminak, az amerikai burzsoázia-kritika „zsidó-tudomány-nak” tartja, az Egyház indexre tette, mert „megbontja” a lélek egységét, „szétrágcsálja” a hitet? Freud és Ferenczi magánya kísérteties volt s az analízis izoláltsága ma is feltétlen. De a „Traumdeutung” harminc éves s áll, mint egy szikla, hiába döngetik; ma már lexikális jelentősége van. Az analízis nem megoldás, mert megoldás nincsen. Az analízis egyszerűen megállapított valami pozitívumot, amit előtte nem ismertünk, bekapcsolt egy X-et a lélek kutatásába, amely nélkül nem lehet tovább dolgozni: a tudatalatt fogalmát. Ezt hozta Freud. A felfedezés jelentősége egyértelmű a puska-por, könyvnyomtatás, vagy a relativitás elméletének felfedezésével. Ezt ismerte fel Ferenczi.

★

Hatvan évből negyvenet tanított, gyógyított. Természetesen katedra nélkül, cím nélkül, kezdetben kiröhögve, később meggyűlölve. Munkája jelentőségét nem is sejtik idehaza. Ő volt az, aki leghevesebben lépett fel az analízis sarlatánjai ellen: valamilyen ortodox kört alkotott kevés számú, kiválasztott orvosokból s e kör senkit sem engedett közel, aki üzletet akart csinálni az analízisből, mint valami divathóbortból. Tanítványai között élt, minden hivatalosság megtagadta. Teme-tésén egyetlen orvos sem jelent meg, csak analitikus barátjai. Többet tudott az emberi életről, mint Magyarországon előtte bárki is a lélek kutatók közül. Az a gyanú, hogy költő volt. Nem, mintha verseket írt volna. De tudta azt, amit a költők tudnak: kitapintani azt a szavakkal ki nem fejezhető valamit, ami egy lélek, élet igazi titka. Ha vele voltam, mindig vára-kozással néztem rá, hátha kimonlja. De nem mondta meg, sőt meghalt. Ugy érzem, válasz nélkül maradtam. Ezért háborított fel halála.

— HIBAIGAZÍTÁS. A Vasárnapi Lapok utóbbi számában egy „Plein-air ez is” című vers jelent meg. Hibás szedés folytán a vers írójaként Salamon Ernő szerepelt, holott a verset Jakab Erzsébet, Nagyszeben írta.

MÁNDY ILONA DIVAT-RIPORTJA:

A kalap, a keztyű és egyéb divat-semmiségek, amelyek a Szajna-partról indulnak és befutnak az erdélyi, nem szent, de nagy szegénység pénztárcájáig

Páris, június 3.

A divatnak annyiszor hangsúlyozott „szeszélyét” talán mi sem jellemezte jobban, mint a török fez sugallta „chechia” hirtelen feltűnése és még gyorsabb bukása. A kalapdivat frontján, mint egyetlen emlékeztető, megmaradt az *enyhén* magasztalt tendencia. Ez karakterizálja az immár kialakult *nyári* kalapdivatot. Pillanatnyilag az évszaknak megfelelően a szalmakalap diadalmasodik. De azért a könnyű file se tűnt el. Széles tere nyílik a könnyű organdi és csipke-kalapoknak is.

A párisi nagy kalapkreátorok, a nap-sugaras nyár reményében, feltűnő sok „capeline”-t (szélesen árnyékoló karimájú, nagy kalapokat) lanszíroznak, amelyek organdiból, csipkeből, és georgette-ből készülnek. Ezzel párhuzamosan azonban a durva fonású szalma, meg az áttetsző cellophane is egyaránt divatosak.

De épp úgy viselhetők a „toque”-ok, melyek változatlanul népszerűek, (sok tisztán virágszirmokból formált fejet látnunk). Divatosak a kiskalapok, amelyeket szeretnek világos beige, vagy szürke selyemből csinálni.

A kis kalapok gyakran ugyanoly selyemből — (néha skót, vagy csikos mintázatból) készülnek, mint amilyen a nyakbetevő sál.

A keztyűk

Annakidején — közel két éve annak — talán első voltam, aki a B. L. hölgyeinek a keztyű offenzívájáról beszámoltam. Azóta mindegyre jelentősebb tért hódít a női divat rubrikájában. Lehet, hogy a férfiak szempontjából ez is egy elvetendő hóbort, de azért ne felejtjük el, hogy ez az ujjonnan fejlődött iparág mennyi munkalehetőséget és ötleltkielést nyújt.

Ma már nem igen vallják azt, hogy csak a bőrkeztyű az egyedüli elegáns viselet. Minden elképzelhető anyagot feldolgoznak: Pikk keztyűk minden pasztellszínben készülnek. Gyakran előfordul, hogy a levelboríték formájú kistáskát is hasonló minőségű nyári anyag-

Igy láttam Suzane Talbot-nak egy sötét selyemből készült toqueját, a hozzávaló sállal együtt, kék-sárga és piros színvegyületekben.

Ugyancsak kalapot mutat *Esther Meyer*, fényes fekete szalmából jadeszínű organdi virággal díszítve a kalap jobb oldalán.

Jegyezzük meg, hogy a kis kalapok, erősen arca, homlokba húzva és féloldalra csapva viselendők. Akár a kis toqueokról, akár az ivelt szélű „bergère” formákról van szó.

Csodaszép tüll-kalapot mutatott *Hélène Corbett*, aki a karimát képező két réteg fehér tüll közé laposra fektetett egy-szines virágfüzért. Ami olyan hatást kelt, mintha átlátszó üveg között egy darabka rétvirág volna.

Germaine Page egyik fölötté csinos kalapjának rózsaszín cellophage az anyaga.

Le Monnier-nak óriási baku-szalmából kreált modellje általános feltűnést keltett. Széle csipkeminta-szerűen áttört, a fejrész barna, csillagmintákkal himzett.

Agnès a nyári ruhák kísértőjének szánta a fehér csipke-kalapot, amelyek arcot árnyékoló, „capeline”-szerű széle — fekete pikot-szalmából van.

Marie-Alphonsine a panama-szalma mellett a selyem kalapokat részesíti előnyben.

A virágok

Külön stílust képviselnek a kézelős keztyűk. Itt azután szabadon csaponghat a legmerészebb fantázia is. A kézelőket akár színes selyemből, akár csipkeszövetből, vagy horgolt, kötött mintával ékes, valódi csipkeből készíthetik. A neccelt minta sem megvetendő. Szépek a sima fehér organdiból készült kézelők is, amelyek csuklótól virágszirmokhoz, hasonló, dus fodrokkal fogják körül a kezét. Sima fehér organdi keztyűket lehet mintázott organdi fodrokkal is díszíteni.

A vászon keztyűket gyakran kihimezik. Vannak vastag, durva, szép sövési, lenből készült keztyűk, amelyekre hársból himzett kézelőt terveztek.

kete sima, kis nyomtatott betűt himeznek bele. A hajszálvékony, finom linon és lenbatszt zsebkendőkre viszont olyan kacskaringós, művészi monogramokat himeznek, fehér magas himzéssel, mint amilyenekkel nagyanyáink idejében a díszes ágy- és asztalneműek ékeskedtek.

Elragadóak az ugynevezett nyári zsebkendők is, amelyek színes linon, vagy len vászonból készülnek. A sarkokban, ráapplikáltan tarka virágok, vagy gyümölcs-motívumok díszítik. A motívumok közül leginkább a mezei virágokat szeretik.

Ezek után csak az a fontos még. Hölgyeim, hogy a poudrier, zsebkendő, ruzs és a kis táskák egyéb tartalma mellett pénz is legyen benne!

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a „GAMBRINUS” étterem (Hosszu-utca 12) vezetését az „Édes-Lyuk” ideiglenes megtartása mellett átvettem és azt

f. évi június hó 4-ikén, vasárnap megnyitom.

Közismert erdélyi konyha, eredeti küküllőmenti borok; naponta frissen csapolt Czell-sörök. — Külön nagy termek lakodalom, bankettek és társaságok részére. — Pontos kiszolgálás szolid árak! — Új és előnyös abonoma-rendszer; házon kívül is!

Minden este cigányzene és jazz!

Szíves pártfogást kér:

Hatvany Károly
vendéglős.

Bikszád gyógyfürdő, Erdély karlsbadja.

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, légcső- és hólyagmegbetegedéseknél — Az idén nagyon olcsó árak!

Élőszézon (május 15-től július 1-ig).

ÁRAI:

Berta-lakban egy ágyas szoba napi 58 lej, penzióval Lei 118
Mária lakban egy ágyas szoba napi 48 lej, penzióval Lei 108
Móric-lakban egy ágyas szoba napi 32 lej, penzióval Lei 92
Berta-lakban 2 ágyas napi Lei 105, Mária-lakban 2 ágyas napi Lei 88.
Anna lakban 2 ágyas napi Lei 72, Móric lakban 2 ágyas napi Lei 60.
Szigorúan diétás konyha, a fürdőorvos felügyelete alatt. — A nagy vendéglőt házikelésbe vettük. — Prospektust készséggel küld a fürdőigazgatóság. Bikszád.

SZEMLÉR FERENC:

A LÓ

Egyesek azt mondják, hogy a háziállatok már teljesen az emberhez idomultak és felvették annak szokásait. Persze, ezt nem kell úgy érteni, hogy a macska ebéd után lehörpint egy forró feketét, viszont a kutya a jobb szemfölgára vágja a rövid angol pipát, esetleg a tehén szombat este kimenőt kér, hogy Greta Garbot megmézhesse, hanem úgy, hogy az ember állította ezeket az állatokba mindazokat a tulajdonságokat amelyeket magára nézve hasznosaknak tartott, a veszélyeseket pedig kiirtotta.

Igazán hízog ez az emberi fajra! Az Ur teremtetette az embert saját képére és hasonlatosságára, az ember viszont teremtetett állatokat a saját képére és hasonlatosságára.

Persze még vannak itt is, ott is apró gyártási hibák, visszaesések, amit az ilyen nagy üzemnél nem is lehet csodálni.

Igy például a macska körme még mindig kisebb sebet szakít, mint a drótsőpeny, a kutyaharapás hasonlíthatatlanul könnyebben gyógyul, mint a puskagolyó ütötte seb és a tehén tőgye csökönyösen még mindig közönséges tejet termel, holott a vegyi gyárak nagyrésze már régen átszerelt a mérgezők gyártására.

És mindezek az állatok még megőrizték holmi kezdetleges ösztönöket, amiket a modern ember már régen kiirtott magából. Mert mi szükség van ma már ilyen nevetéses ösztönökre, mint a hűség, barátság, odaadás, szeretet? ... És ebből is látszik, hogy az ember hatása az állatokra nem egészen tökéletes és sok kívánnivalót hagy még.

Egyébként minden elméletnél szebben beszél a példa.

Tehát: Valamelyik nap az utcán haldokló lovat láttam. Az uttesten hevert oldalára fordulva és szép szabályosan rugott egyet egyet hátrafele. Emberek álltak körül, félkörben. Bámulták a haldokló állatot. Két cigánykülsője egyéniség szakavatott megjegyzéseket tett a lóbőr árara vonatkozólag.

NEMES FERENC:

KISVÁROSI KOLDUSOK

RIRORT-NOVELLA

A Kisváros koldusai, ahogy gyermekkorom kódéből visszarémlelek, meglehetősen igénytelen emberek. Nem laknak külön negyedben és titkos nyelvük sincsen. Trükk nélkül dolgoznak. A sánta valóban biceg és a vak sem olvas újságot otthon. Ekeken át agytekervényeimben vesztegeltek. Most előhivom őket, újságpapírra kopirozom és tárlatot rögtönzők belőlük. Arcukon meghagytam a redőt. Mellőztem a retust. Ime, itt vannak! Ugy, ahogy az elmúlt esztendő homálybavesző utjairól előtötyognak...!

„NEMIDEVALÓ!”

Keshedt kis öregasszony volt „Nemidevaló”, negyven kiló, ha lehetett. Fonyadt, májfoltos kezében örökösen botot szorongatott, részint a bicegés, részint a vásott utcakölykök miatt. Riadt tekintetű, könnyező, vérbefutott szeméit sötét okuláré takarta.

Sokszor kizsuppolták, mert máshol született. A vén koldusasszony azonban,

„Öszbácsi”

Bocsásson meg, kedves Öszbácsi, ha a koldusok közé szortírozom, de az a néhány garas, amit egy 90 egynehány éves bádógosnak a zsebébe gyömöszölnek, inkább alalmizna már, mint munkadíj. Szó se róla, jól forrasztotta a lyukas lábasokat, csak egy kicsit lassan ment a munka. Öregesen.

Égészen tisztán látom, amint az udvaron lévő szilfa árnyékában trónol szerényemai közepette s ifjonti hévvel szivja a pipáját. Jaj annak, aki a munkáját bírtálja, mert rámondul!

— Ejnye na, hát nem 48-ban voltam katoná?

Estére aztán leteszi az ezüsten fénylő marudat, az öreg szegeket és a kiszolgált kalapácsot. Néhány pillanatig műierő szemekkel gyönyörködik az immár megfoltosított fazékban. Azután reszkető kezével a zsiros lajbi zsebébe nyúl és egy fotográfiát! kotor elő:

— Ezt nézze meg, urfi! Szegény megboldogult feleségem! Csodaszép asszony, szilésznő volt Pesten...!

Int a cselédlánynak, aki felsegíti a föl-

És ekkor az utca végén megjelent egy szekér. A lovacska felemelte fejét és meredten nézett a haldokló állat irányában. A gazdája tovább akart hajtani. De a ló nem mozdult. Ostorral ütötte, a ló két lábra emelkedett, a szája habzott, ideoda forgolódott a hámban s a rémülettől felnyerített. De nem ment. A fuvaros kénytelen volt megfordulni és visszahajítani.

Éz a ló félt. Félt a haláltól.

Kétségtelen bizonyíték arra, hogy az emberi nevelés még egészen tökéletlen. Ugyanis aznap este filmet láttam, ahol a japán csapatok feltartóztatlanul nyomultak előre. Az ut szélén hullák hevertek. És egyetlen japán katona sem rémült meg. Egyik sem fordult vissza. Egyik sem takarta el a szemét. Egyik sem kiáltott fel, hogy „nem, nem akarok ölni.”

Mint ahogy az a modern emberhez illik is. Mi már levették a halál és a gyilkolás iránt érzett osloba előítéletet.

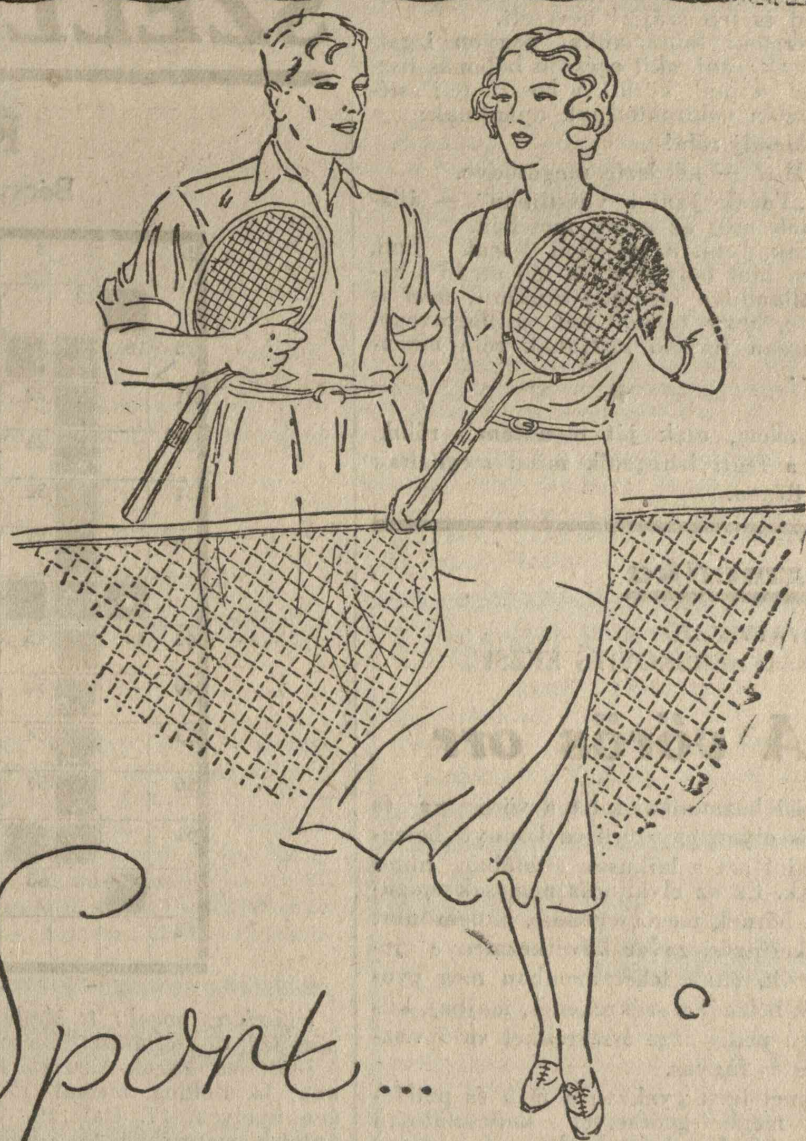
Kilencszáztizennégyben még volt egy-két elcsökevényesedett egyén, aki megborzadt attól, hogy embertársát meggyilkolja. Előre megfontolt szándékkal. De hála Isten, rövid négy év elég volt ahhoz, hogy az emberiség leszokjék erről a megmagyarázhatatlan félelemtől.

Ma már nyugodtan adhatunk puskát bárkinek kezébe, az nem fog sem örömben a levegőbe löni, célba sem fog löni vele, hanem megkeresi a legközelebbi, semmit sem sejtő embertársát és úgy kupán lövi, hogy meg se mukkan.

Az ember... Az állatokkal kissé nehezebben megy, persze. Még sokat kell kinlódunk velük, amint a fenti példa is bizonyítja. De reméljük, hogy nem lesz sikertelen a munkánk. Különösen a lovaknál.

Egyébként van egy kitünő tudományos munka az ember és a ló természetének sajátosságairól. Gullivernek a Hahnhnmeknek, a lovaknak országában végzett tanulmányutjának leírása.

Mindenkinek ajánlhatom. Roppant időszerű.

Ki tudná megmondani, hány szívet hódított meg tennisz közben? Vagy az uszodában? A golfnál? Senki! Mégis sikkes és intelligens hölgyek bizonyítani fogják, hogy úgy a tennisznél, mint a szalónban a női báj az, ami hódít.

Ha sportolni megy, ne felejtse otthon a nő leghatásosabb fegyverét — báját. A Jockey Club kölnivizzel való bedörzsölés — hála csodás illatának — eltünteti az izzadás következményeit, amelyek a női báj hálós el-lenségei.

EAU DE COLOGNE

AUTRES PRODUITS

L'audy

Perle de Paris · Parisienne · Chat Noir · Rouge et Noir

VALODIAK CSAK EREDETI LEPECSETELT ÜVEGCSEKBN

dön kucorgó öreget. Esteledik. Öszbácsi összeszámolja kérges tenyerén a lózungot és utnak indul. Nagy szőrpapucskos vanak fáradt lábain, nesztelenül lépeget. Csak a botja koppan nagyokat a flaszeren. Csak a pipája szortyog...

„KENYERESNÉNI”

A legtisztább kéregető volt, akit valaha is láttam. Jóságos, ártatlan gyermeteg. Vidéki processziókban látni ilyen hóféhrre surolt anyókákat, akik égre-függesztett szemmel az olvasót pergetik.

Minden héten beállított egyszer. Lőbbnyire hétfőn, hetivásár idején. A konyhában foglalt helyet egy széken. Az összekötött lábu, frissen vásárolt csirkék éktelen csipogást csaptak körötte.

— Kérek egy darab kenyeret! — rebegte a ház ezüsthaju asszonyához, aki kipirult arccal sietett haza a piacról.

— Adok, lelkem!

Az élemedett anyóka mosolygós arccal vette át a frissen szelt kenyérdarabot. Harapott egy falást belőle, azután duzzadó szatyrába gyömöszölte. A szatyor

volt Kenyeresnéni taxamétere. Ahány ház, annyi darab kenyér!

— Kezicsókolom, naccsága! — kapkodott az ezüsthaju hölgy keze után.

Persze nem hajthatta végre tervét. Kisé méltatlankodva, de azért mosolygósan kitotyogott a konyhából.

— Vigyázzon! — kiáltott utána a ház asszonya — öt lépcsőn kell lemenni!

— Tudom én, kérem — motyogta vissza az anyóka — nem először vagyok itt!

Nem először volt ott, de utoljára. Másnap halálhírért hozta valamelyik cseléd.

— Szegény Kenyeresnéni — sóhajtott az ezüsthaju hölgy és nem titkolta könyveit — sose kért pénzt, csak kenyeret!

És ebben benne volt az öreg koldusasszony egész életfilozófiája...

— Tiszta, ápolat teremtes volt! — fűzte hozzá.

Ez volt a nekrológ.

„VACAK JANI”

Valamikor pap volt. Azután kiugrott a kámszából és kisvártatva megzavaro-

dott. Még bolond korában is folyékonyan beszélt latinul. Egy rohadt narancsért Horatiust citálta, egy darab száraz kenyérért Tacitust...

Télen kalap nélkül járt, nyáron ütötköptött Girardit illesztett fejére, amelyen ritkuló, szőkés hajgyep burjánzott. Keztyűt viselt, amelyből uri nemtörődomséggel villogtak elő vékony ujjai.

Zápor verte, nap égette. Lakása nem volt. Többnyire a városkerti padokon aludt. Sose kért pénzt, de mindig kapott. Az egész Kisvárost tegezte.

— Hogy vagy, Jani? — kiáltottak feléje a jovialisabb megyei dijakok, akik

Global a molyokat és a molyok petéit

Képviselet és raktár „PHARMAC” Drogeria engros Braşov.

valaha talán baráti viszonyban álltak vele.

— Jól vagyok, komám! — harsogta a bolond és teli szájjal nevetett.

Gyermeki fantáziánkat nagyon izgatja Vacak Jani, akit egészen babonás tisztelettel vettünk körül. A hosszú téli estén aztán nekimentünk apánknak:

— Mesélj róla!

— Mit? — kérdezte megütődve.

— „Vacak Jani a vurstliban” — állapodtunk meg az azesti mesében.

Vacak Jani, a mesebeli Vacak Jani, közben kint bolyongott a téli utcán s habár állandóan idegesen csuklott, nem is ejtette, hogy valahol két csillogó szemű ihitatosan figyelő kislánknak róla mesélnek...

★

Remélem, csak jól mondtam róluk. Mert a fenti kéregetők mind meghaltak már. Régen.

Kozmetika

ROVATVEZEFŐ:
Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A vörös orr

Óriási kozmetikai hiba a vörös orr és nem is olyan egyszerű és könnyű betegség, mint azt a laikusok általában hinni szokták. Ez az elváltozás nemcsak magának a bőrnek megbetegedése, hanem mint a vérkeringési zavar következménye jelentkezik, ritka lehet azonban még gyomor és bélzavar, székrekedés, májbaj, különösen pedig izgatószerrel való visszaélés és fagyás.

Nőknél igen gyakran a méh és petefészek megbetegedéseivel kapcsolatosan fordul elő, fiatalabb korban vérszegénység, férfiaknál pedig az alkoholizmus lehet a vörös orr oka. Különösen kifejezett az ilyen egyénknél a vörös orr akkor, ha hideg, vagy szeles időben sokat tartózkodnak a szabad levegőn. Ezért veszedelmes a sportolók számára a hideg levegő és a szabadban való huzamosabb tartózkodás, mert ez a betegségre való hajlamot esetleg súlyos betegséggé változtatja át, vagy pedig a már meglévő bajt növeli, s a gyógyítást alaposan megnehezíti. Ezért van eltiltva a kezelés alatt a szabad levegőn való huzamosabb tartózkodás és következképpen a sportok üzése.

A vörös orr csak a kezdeti stádiumban gyógyítható meg véglegesen, később igen sok vesződést és igen sok türelmet igényel, mind a beteg, mind pedig az orvos részéről, hogy valamelyes eredményt el lehessen érni.

Ez a betegség — mert a vörös orr valódi betegség, bármily kevés ügyet is vetnek rá az emberek — azért veszélyes kozmetikai szempontból, mert a laikus csak igen ritkán van abban a helyzetben, hogy a betegség kezdeti stádiumát megállapítsa. Rendszerint csak akkor szoktak rá figyelni, ha a vörösség már kifejezett és az egész orron elterjedt, ekkor azonban a betegség már régen túl van első stádiumán és az orvosi beavatkozás talán már későn érkezik.

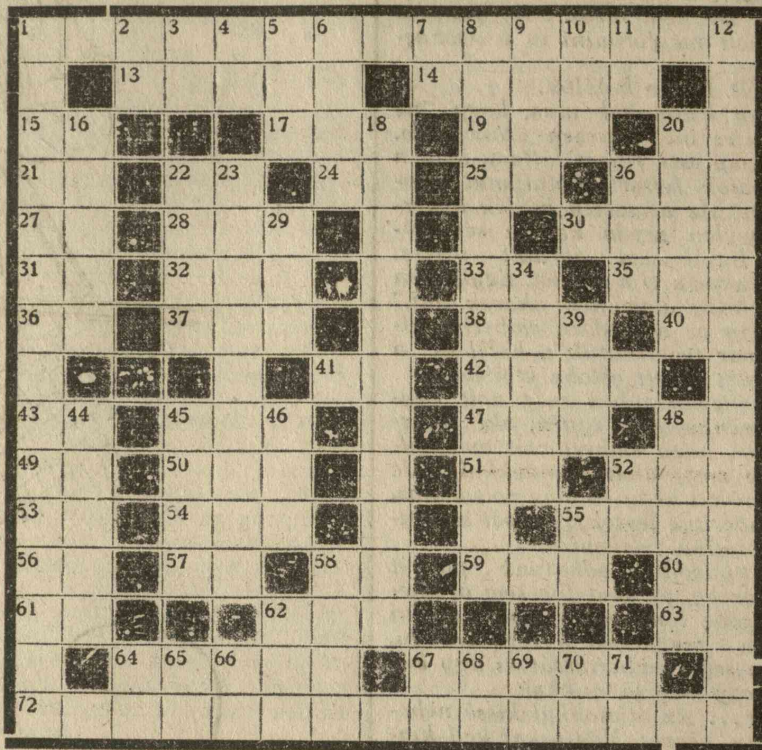
A betegség első stádiumában az orr tulajdonképpen még nem is vörös és ez teszi nehezzé a laikusnak a betegség jelenlétének megállapítását. Csúpan apró, vöröses hajszálerek jelentkeznek az orron és a szem alatt, amire rendszeren nem vetnek figyelmet. Ezek a hajszálerek kezelés hiján folyton-folyvást szaporodnak, lassanként mind sürűbben szövik át az orr felületét, míg végre egyöntetű vörösség borítja be az egész orrot. Később az orr megduzzad és csúnyán elformálódhat és ekkor már csak operációval lehet segíteni.

A hajszálerek vörösségét a véredények kitágulása okozza. Amikor még csak egyes hajszálerek kitágulását észleljük, a betegségen nem nehéz segíteni. Diatermiás kezeléssel ugyanis meg lehet akadályozni a hajszálerek további kitágulását és ezzel azt, hogy a vörösség az egész orron egyöntetűvé váljék. Ezért ajánlatos tehát azonnal szakembert felkeresni, ha az orron, vagy a szem alatt a hajszálerek kitágulását tapasztaljuk. Később aztán a kezelés már sokkal több időt és türelmet igényel, az eredmény pedig nagyon kétséges.

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Bécsy Miklós (Kolozsvár) munkája

Vízszintes sorok: 1. Madárfaj, himjei pompás disztollakkal ékesek, hazájuk Új-Guinea Észak-Ausztrália, 13. Ugy-nök, 14. Boldog, latinul, 15. Király, idegen nyelven, 17. Ital, 19. Vissza: fém, (utolsó mássalhangzó fölösleges), 20. Névelő, 21. P-vel, tevének van, 22. Rómán ember, 24. Rág mássalhangzó, 25. Olasz skála egyik hangja, 26. S. S. S., 27. Mássalhangzó fonetikusán, 28. Verskélek (vissza), 30. Ez is „ritka” a népdalban... 31. Pl. az Erie, 32. Régi ürmérték, 33. Határozó szó, 35. G. O. V., 36. ...ió (szövegség), 37. Rá, 38. A-val közben, tejtermék, 40. Görög betű (ékezet törölendő), 41. Időhatározó, 42. Kedvelt pesti rádió- és gramofon-ének, 43. B-vel a végén, csöcselék, angolul, 45. ...to, nagy város a Távolkeleten, 47. Dupla mássalhangzóval, férfinév, 40. Öreg ember (utolsó betűje kettőzve), 50. Szeretek, latinul, 51. Kötőszó, 52. Foghús, 53. Arany, franciául, 54. O-val, érdemjel (vissza), 55. Fiu becenév, 56. Rag, 57. Német tojás (vissza), 58. L-el a végén, ilyen hárfa is van, 59. A ... essen belé (népies szólás), 60. = 41. vízszintes (vissza), 61. Monte Christo vára, 62. Mesterember, 63. Falusi megszólítás, 64. Nadrágszajakon van (h=), 67. Színész fizetése, 72. Rousseau, Voltaire, Holbach báró, Turgot, Grimm, Duclos, és másokat neveztek így.

Függőleges sorok: 1. „Örökké mozgó gép”, 2. Reá, 3. = 48. vízszintes, 4. Ellen-tetés kötőszó, 5. Figyelmeztet, 6. Fafajta, 7. Orosz folyó, 8. Világhírű német zeneszerző (1809—1847) (utolsó mássalhangzó fölösleges), 9. Férfinév (ék. hiányzik), 10. Állóvíz (névelővel), 11. Rómán helyes-lés, 12. Magyar zeneszerző (1798—1848), 16. Egyik változata a gramofonnak, 18. Mesterség, névelővel, 20. Virág (forditva), 22. Kalifa, 23. A rejtvény kockázata-ban látható monogram, ismert belső munkatársa, 26. Halkan beszél, 29. Ki-rály, franciául (fonetikusán), 34. A siva-tag hajója, névelővel (vissza), 39. A-val hangszer, 44. Egyiptomi uralkodó (visz-sza), 45. Arab bíró, 46. Azonos magán-hangzók, 48. Szin (vissza), 52. Allathang, 55. Ilyen apa is van (vissza), 58. Vissz-hang, 62. O-val a végén, mértani fogalom 64. C. C., 65. Sporteszköz, 66. A. A. A., 67. Hegedű egyik hurja, 68. Józsvü igéje, 69. Aroma (vissza), 70. „Kétes”, 71. Személyes névmás (vissza).

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 72

Természetesen a vörös orr lehet belső elváltozásoknak is kísérő jelensége. Ilvcnkor aztán már csak a szakorvos állapit-hatja meg a pontos diagnózist és a keze-lés módját, mert a kezelés minden eset-ben attól függ, hogy mi okozta ezt a kül-ső elváltozást. Ezekben az esetekben az orvos mindenekelőtt a belső baj meggyó-gyítását tűzi ki célul, mert lehetséges, hogy annak elmúltával a kísérő jelenség-képpen fellépett vörös orr is eltűnik.

Azért is ajánlatos az orr vörössége esetében pontos diagnózist csinálni, mert basouló vörösség más betegségeknek is

és a függőleges 1, 12 és 23 sorok bekül-dése.

A „Vasárnapi Lapok” 1933 május 21-én megjelent számában közölt keresz-trejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: Berzsényi Dániel „A magyarokhoz”, 43. Vörösmarty, 84. Mikszáth. Függőleges sorok: 1. Báro Kemény Zsigmond „A rajongók”, 21. Kis-faludy, 48. Tinódi.

Helyes megfejtést küldtek be: Hermann Erzsébet, Sepsiszentgyörgy. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy. Bécsy Miklós, Kolozsvár. Trágel Vilmos, Bras-só. Fazakas Gyula, Brassó. Sáska Gerő-né, Szászrégen. S. Stark Bella, Márama-

Kislányok, mint divathölgyek, kistiuk, mint gavallérok

Milyen az idei gyermekdivat

Különös furcsasága a gyermekdivat-nak, hogy a leánykaruhák anyaga és sza-bása ugyanolyan, mint a felnőttek sport-ruhája. A gyermekes jelleget csúpan az apró szegély és szalagdíszek adják meg ezeknek a kis toalettnek.

Az egyszerű angol ruha természetes tartozéka lesz az idén a pellerin, amelyre a ruha gallérját hajlítják ki, vagy külön kis organtin fodrokat tesznek. Ez utóbbi-hoz nagyon jól illik a kézimunkakesztyű, amelynek azonban csak a kézfejet borító része horgolás, míg csuklótól felfelé org-antin- vagy gázfodrok disztik.

A bolero szintén gyakori a gyermekru-háknál. Néha azonban kis kabátka for-májában hordják ujjatlan ruhákhoz. Az idei divat bélyege van azokon a vállka-bátkákon, amelyek ugyszólván csak ujj-ból állanak, a hátrész olyan keskeny, hogy csak a két ujjat tartja össze.

Mig a női ruháknál a fehér az uralko-dó szín, a gyermekruhákat majdnem ki-zárólag színes vászonból, panamából, vagy kreppből készítik, de mindig egy színben. Az élénkséget és a változatossá-got a gallérra és a disztítésre bizza az idei divat.

A gyermekek napernyője a nagyszülő

kalap lesz az idén. Fehér panamából, vagy durva szövésű szalmából készítik őket legtöbbször, kis angol masnival, vagy virágdíszel. A kalap teteje — el-lentétben a női kalapokéval, — mindig teljesen sima, vonala a fej természetes formáját követi.

Gyermekekről lévén szó, nem szabad megfélekednünk a játszóruhákról sem. A leánygyermek aránylag könnyen oldhatják meg ezt a problémát. A kifa-kult vasárnapi ruhából éppen olyan egy-szerűen lesz gyermekjátszóruha, mint a báli ruhából idővel — pongyola. A fiue-kák sportruhája két részből áll: övre-gombolható nadrágból és színes, röviduj-jú, bubigalléros trikó- vagy vászonblu-zból.

Magas, majdnem térdig érő zokni egé-szíti ki ezeket a gyermektoalettet.

Gyermekeiket a legkülönbözőbb színben és formában látunk. Piros, kék, fekete és fehérszínű bőrből, ritkábban antilopból, vagy vászonból készülnek.

Készen, kialakulva áll a gyermekek előtt a nyári divat, csak a mamának kell az erszényét kinyitnia és elegánsan diva-tosan sorakozhatnak eléje az apróságok.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

Névtelen, vagy csak jelíges levelek-re nem válaszolunk.

„Karácsonykor eljegyzés”. Fiaalkori ráncok eltüntetése csak rendszeres arc-ápolás és masszázs révén lehetséges.

„31 éves”. Levélben válaszoltunk.

„Fehér macska”. Következő cikkemből irok erről a kérdérről.

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFÓNIKUS HANGVERSENYEK

München, vasárnap. 10.20: Orgonahgv.
Lipce, vasárnap. 12.30: Bach-kantate.
Bécs, vasárnap. 12.30: Szimfónikus hgv.
Hamburg, vasárnap. 20.15: Orgona-hgv.
Breslau, vasárnap. 21: Zenekari hgv.
Hamburg, vasárnap. 21: Zenekari hgv.
Varsó, vasárnap. 21: Zenekari hgv.
Berlin, vasárnap. 21.05: Zenekari hgv.
Stuttgart, vasárnap. 21.45: Zenekari hgv.
Bécs, hétfő. 10: Orgona-hgv.
Lipce, hétfő. 12.30: Bach-kantate.
Bécs, hétfő. 13: Zenekari hgv.
Hilversum, hétfő. 21.55: Zenekari hgv.

Hilversum, hétfő. 23.10: Hegedű hgv.
Bécs, kedd. 20.10: Tavas.
Hamburg, kedd. 21.45: Mozart-hgv.
Brüsszel, kedd. 22: Spanyol muzsika.
Budapest, kedd. 22.45: Zenekari hgv.
Brüsszel, szerda. 21: Bruckner-hgv.
Königswusterhausen, szerda. 21: Zenekari hgv.
Bécs, szerda. 21.25: Szimfónikus hgv.
Bukarest, csütörtök. 21: Szimfónikus hgv.
Prága, csütörtök. 21.05: Szimfónikus hgv.

Langenberg, csütörtök. 21.45: Brahms-hgv.
Varsó, péntek. 21: Zenekari hgv.
München, péntek. 21.15: Szimfónikus hgv.
Breslau, péntek. 21.30: Künneke-est.
Strassburg, péntek. 21.30: Zenekari hgv.
Königswusterhausen, péntek. 22: Zenekari hgv.
Hamburg, péntek. 21: Strauss-hgv.
London, szombat. 21: Csajkovszky-hgv.
Strassburg, szombat. 21.50: Zenekari hgv.

Operák és operettek

Königswusterhausen, vasárnap. 20: Loengrin.
Bukarest, vasárnap. 21: Don Pasquale.
Bukarest, vasárnap. 21: Operettköz.
Lipce, vasárnap. 21: Mad-rász.
Róma, vasárnap. 21.45: Operett.
Prága, hétfő. 20.30: Halka.
Belgrád, hétfő. 21: Opera.
Budapest, hétfő. 21: Hamburgi menyegzony.
London, hétfő. 22.50: Othello.
Varsó, kedd. 21: Chopin.
Zürich, kedd. 21: Rienzi.
München, kedd. 21.05: Pique Dame.
München, csütörtök. 14.30: Cár és ács.
Laibach, csütörtök. 21: Opera.
Milánó, csütörtök. 21.30: Othello.
Bukarest, péntek. 21: Opera.
Zürich, szombat. 19.30: Hanette lakomája.
Bécs, szombat. 20.25: A Rajna kincse.
Róma, szombat. 21.30: Othello.

Vasárnap, június 4

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30: Valóságos előadás. 11.45: Munkáselemlés. 12: Vegyes zene. 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 17: Mezőgazdasági óra. 18: Vegyes zene. 20: Rádió szabadegyetem. 21: Donizetti „Don Pasquale” c. operája. — BUDAPEST. 9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi templomból. 12.30: Evangélikus istentisztelet. 13.35: Helyszíni közvetítés a főiskolák evezőversenyéről. 14.15: Hírek, majd rádiókrónika. 14.30: Gramofon. 16.45: Kisdíjak a mikrofon előtt. 17.45: Hírek, majd az állástalan zenészek hgv. 19: Előadás. 19.30: Hgv. 20.30: Sporteredmények. 20.45: Dalhgv. 21.45: Hírek. 22: Balázs Árpád magyar dalestje. 23.10: Művésztrio. 24.15: Táncmuzsika. — BÉCS. 9.35: Gramofon. 12.40: Szimfónikus hgv. 13.55: Könnyű zene. 16.30: Kamarazene. 18: Könnyű zene. 23.15: Esti hgv.

Hétfő, június 5.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Katonazene. 20: Rádió-szabadegyetem. 21: Kamarazene. 21.30: Előadás. 21.45: Kétzongorás hgv. 22.15: Hgv. 22.45: Hírek. — Budapest. 10.15: Hírek. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a koronázási templomból. 12.15: Unitárius istentisztelet, majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. 13: Bura Károly és cigányzenekara. 16: Gyermekmeséző. 16.30: Gramofon. 17.30: Előadás a Balatonról. 18.35: Magyar dalok. 19.35: Hegedűhgv. 20.10: Sporteredmények. 20.25: Afrikai élmények. 21: Kulinyi-Vince: Hamburgi menyasszony című operettje. 23.30: Hírek, majd Kiss Lajos és cigányzenekara. — Bécs. 10: Orgonahgv. 10.30: Katonazene. 13.14: Zenekari hgv. 16.15: Kamarazene. 17.40: Könnyű zene. 20.05: Zongora hgv. 21: Marischka-Csranichstaedten „Orlow” című operettje. 23.15: Táncmuzsika.

Kedd, június 6.

Bukarest. 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Rádió-szabadegyetem. 21: Cyprian Porumbescu emléktűnépély. 21.35: Énekkari hgv. 22: Népdalok. 23: Franciányelvű előadás. — Budapest. 7.45: Torna, majd gramofon. 10.45: Hírek, majd novella. 13.05: Gramofon.

14.30: Mándits-szalonzene. 17: Előadás. 18: Csellóhgv. 18.30: Előadás. 19: Egyházi zene a pécsi dómból. 20: Francia nyelvlecke. 20.20: Zongorahgv. 21: Előadás. 21.30: Magyar dalok. 22.30: Hírek. 22.45: Az Operaház zenekarának a hgv. 24.15: Táncmuzsika. — Bécs. 12.30: Vonósnyegyes. 13.40: Josef Manowarda hanglemezei. 16.30: Gyermek-előadás. 16.55: Oszták zene gramofonon. 18.25: Hgv. 20.10: Szimfónia. 23.15: Cigányzene közvetítése Budapestről.

Szerda, május 7

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: A rádiózenekar hgv. 20: Rádió-szabadegyetem. 21: R. Negreanu zongorahgv. 22: Előadás. 22.15: Fuvolaszó. 23: Könnyű zene. — BUDAPEST. 7.45: Torna, majd gramofon. 10.45: Hírek. 11: Novella, majd gramofon. 13: Katonazene. 14.30: Vokálkvartett. 16.30: Diákok felőrája. 17: Asszonyok órája. 18: A székesfővárosi zenekar hgv. 19: Előadás. 19.30: Gramofon. 20.30: Bura Károly és cigányzenekara. 21.20: Magyar dalok. 22.30: Hírek. 21.45: Orgona-hgv., majd Rácz Béla és cigányzenekara. 24: Franciányelvű irodalmi előadás. BÉCS. 12.30: Gramofon. 13: Vonósnyegyes. 13.40: Lucrezia Bori hanglemezei. 14.10: Olasz operarészletek gramofonon. 16.45: Hangosfilm slágerek gramofonon. 18: Oszták zeneszerzők művei. 20: Vonósnyegyes. 21.25: Szimfónikus hgv. 23.10: Eni hgv.

Csütörtök, június 8.

Bukarest. 13: Gramofon. 14.15: Gyermekmesék. 18: Vegyes zene. 20: Rádió-szabadegyetem. 21: Dalest. 21.20: Unnapi hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. 23: Németnyelvű előadás. — Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 14.40: Gramofon. 18.30: Helyszíni közvetítés. 19.20: Angol nyelvlecke. 19.30: Herz Lili zongorahgv. 20.30: Somogyi Gyula előadása a budapesti újságírókongresszusról. 20.50: Szedő Miklós magyar dalestje. Bura Sándor és cigányzenekara kíséretével. 21.45: Paulton „Niobe” c. vígjátéka. 23.30: Hírek, majd könnyű zene. — Bécs. 12.30: Vonósnyegyes. 13.40: Karl Muck hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.55: Operettrészletek gramofonon. 18.25: Hgv. 21.35: Tarka est. 23.30: Táncmuzsika.

Péntek, június 9

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 21: Operarészletek. — BUDAPEST. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 13: Banda Marci és cigányzenekara. 17: Előadás. 18: A székesfővárosi zenekar hgv. 19.30: Munkások felőrája. 20: Az egyetemi dalkör hgv. 20.45: Márkus László előadása. 21.15: Külpolitikai szemle. 21.30: Gramofon. 22.30: Hírek. 22.45: Kvintett. 24: Pertis Pali és cigányzenekara. BÉCS. 12.30: Vonósnyegyes. 13.40: Szigeti József hanglemezei. 14.10: Gramofon. 17: Híres művészek hanglemezei. 18.20: Hgv. 20.10: Katonazene. 21.20: Szimfónia. 23.15: Gramofon.

Szombat, június 10.

Bukarest. 13: Gramofon. 17: Diákok órája. 18: Vegyes zene, majd hírek. 20: Rádió-szabadegyetem, utána gramofon. 21: Dalhgv. 21.45: Vidám negy-dóra. 22: A stúdió zenekarának a hgv. — Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Novella. 14.30: Rádiókvintett. 17: Gyermekmesék. 17.45: Hírek. 18: Pálóczy Edgar előadása. 18.30: Krudy András cimbalomhgv. 19: Mit üzen a rádió? 19.30: Berkó István

Az egészséges gyomor a hosszúélet alapfeltétele

1927. január 3-án kelt levelében Dr. E. H. járásbíró a Dr. Péter-féle Gyomorteáról a következőképpen nyilatkozik:

Ilyen, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozó köszönőiratokat nagy számban kaptunk és ezek a legjobb bizonyítékai az eredeti előírás szerint készített Dr. Péter-féle Gyomor-tea hatásosságának. Gyomorbajosok a Péter-féle Gyomor-tea rendszeres használata által gyors megkönnyebbülést éreznek és bajuktól rövidesen megszabadulhatnak.

Könnyebb természetű gyomorbántalmak esetén, mint hűlés és gyomorrontásnál egy kis 50 lejes próbacsomag elhasználása elegendő. Gyomorgyengeség, emésztési nehézségek, étvágytalanságnál, krónikus gyomorhurtnál hosszabb ideig tartó kurára a nagy dobozok használata előnyösebb. Egy kura: 2 doboz. Egy doboz ára 82 lej 50 bani.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Postai szétküldés Csillag-gyógyszertár által. Brassó, Hosszu-utca 5.

Lomási PARKETTA

legszebb, legszárazabb.

Megrendelhető:

HERCZEG ARMAND-nál, BRASOV,
CALEA VICTORIEI (KUT-U.) 47.

Idecs-fürdő

vasutállomás: Idciu Băi, nyitva máj. hó 15-től szept. hó 30-ig. Jód- és sótartalmu gyógyfürdő. Gyógyít reumát és mindenféle női betegséget.

Olcsó lakás-, étkezési- és fürdőárak.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a fürdőkezelőség.

Prima bükk tűzifát

szállít

Általános Kereskedelmi R.T.

Brassó, Str. Regina Maria 58. (Fekete-u.) Telef. 386
II-os osztályú bükkhasáb-tűzifa házhozszállítva 1000 kg.-ként

Lej 360

Megrendelések a Mircea-Vodă 8 szám alatti
Írtelepen is eszközöltnék.

Budai, Giesshübleri, pezsgős, buteliás, konyhakész

sörös üvegek

1/1, 7/10 és 1/2-es

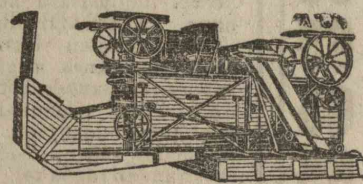
olcsón eladók — Érdeklődni:

Általános Kereskedelmi Rt.-nél,
Brassó,

Str. Regina Maria 58. Telefon: 3-86.

Eladó

a sepsiszentgyörgyi katona-kaszárnyával szemben egy sarokvendéglő-helyiség, lakással, kerti helyiség, melléképületek, ami a mai viszonyok szerint is biztos megélhetést nyújt. Készpénz-fizetés mellett. HOTEL TÉGLAS, SEPSISZENTGYÖRGY.

M. Á. V.

Cséplőgépek

acélkeretű golyós csapágyakkal, dupla tisztító-művel

DEUTZ-MOTOROK

a legjobban bevált cséplőgarnitúrák, a mai viszonyoknak megfelelő

mélyen leszállított árak.

Kérjenek árajánlatot az
Érdélyi Szász Gazdasági
Egyesület Géposztályától

SIBIU, Ső-utca 22.

Jó ruházkodás

minden előnyét és követelményét adjuk.

Nyári Compléink

modernszinű elegáns kivitelű

Ruha Bluz Kabát Kosztüm

különlegességeink a legegyszerűbbtől a legkényesebb izlésig.

Árak versenyen kívül csak

SÁMUEL

DIVATÁRUHÁZÁBAN

(volt Fenyvesi & Sámuel)

Brassó, Buzasor 4 sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitőlők, vízmentes ponyvák és ponyvavászon. Jul. Teutsch műszaki áruháza, Brassó, Str. Regele Carol 57.

Jókarban levő kisebb jég-szekrény eladó. Brassó, Deres-tyei-ut 27. 11561

Házikészítési harisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Fejleszt vállalatok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-só-kőbánya), földszint. 11485

Selyemharisnya, legfinomabb kivitelben legolcsóbban Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. 11410

Tavasza

Indanthren festésű
Delen,
Crepp
Crepp georgette,
Tobralkó,
Ruhának való
lenvászon

TELLMANN & WOCET
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.

ELADÓ üzemből levő 90 lórés Wolff-féltábil gép. Jul. Teutsch, Braşov, Regele Carol 57. 11627

Opel gyermekocsi, majdnem új, eladó. Cim 11628. sz. alatt a kiadóban.

Női kalapok

nagy választékban
Engros és detail eladás
Átalakítások olcsón!
Jofa kalapgyártás
Brassó, Weisz Mihály-u 6
Sparterie is kapható!

ZONGORA olcsón ELADÓ. Cim 11623. szám alatt a brassói kiadóban.

Bizományi gyári lerakat teljes berendezéssel, haláleset miatt átadó. Cim a kiadóban.

Megvásárolk lejárt 1929. tip. Ford kamiont. Eladók üzemből Ford kamiont. Kovács Károly, Lisnău, p. Ozun, jud. Treiscaune. 11516

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221
Állandóan dusan felszerelt raktár minden
kovács, lakatos, bádógos ács, asztalos, építész, mezőgazdasági
szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.
Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

Már csak 1 nap a pünkösdi vásár

Folytatjuk tegnapi
árjegyzékünket:

Gyermekeharisnya Lei	6
Gyermekezkoni	8
Cérna férfi-zokni	16
Divatos férfizokni I-a	19
Gyermekeknadrág	19
Divatos férfizokni cérna I a	23
Női barettek	23
Női reformnadrág	25
Gyermekektörköng	27
Női flórharisnya	29
Női reform-nadrág maco I-a	33
Női selyemharisnya I-a	36
Női svédkezttyű I-a	37
Női selyemharisnya MATT	51
Női kötöttbluz	52
Gyermekekselyemruha	55
Női reform-nadrág selyem I-a	59
Női selyemharisnya MATT I-a	65
Sport-pulóver	65
Női selyemharisnya MATT Bemberg	85
Legujabb modeltű női guapjubluzok	119
Női selyemkombiné I-a	120
Női selyemkosztümök	190

ELBE

HARISNYAHÁZ
BRASSÓ, Kapu-u. 42.

Mindenféle tavaszi és nyári ruhakelméjét a legolcsóbban

J. SANDER
dusan felszerelt tüzetében
szerezheti be.

BRASSÓ,
Kolostor-utca 13. (Az udvarban balra.)
Olcsó árak! Jó minőség!
Nagy választék!
Kérem, látogasson meg vételkötelezettség nélkül.

Lakás

Egy szoba konyha, fürdőszobával butorozatlanul június 15-től kerestetik. Kert-használat előnyben. Ajánlatok ármegjelöléssel „Pontos fizető” jelige alatt a kiadóba kértnek. 11462

2 nagy szoba azonnalra kiadó. Brassó, Hirsch-utca 22. emelet. 11629

Állást nyer

Elsőrangú vasondoláló, lehet nő is, azonnal felvétetik állandó alkalmazásra, kószital, lakással. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Stefania Weinek, frizerie, Déva címre küldendők. 11643

Keresek szinaiai négy tagú család részére románul beszélő perfekt szakácsnőt és szobalányt. Cim 11624. szám alatt a brassói kiadóban.

Azonnali belépésre keresek egy elsőrangú hölgyfodrásznőt, aki manikűrözni is jól tud. Kis Mihály fodrász, Brassó, Vasut-utca 20. 11625

Gépészt keresek gazdaságba, aki a gőzcséplőgép, International traktor, kéveköto, aratógép szakszerű javítását és kezelését érti. Hadnagy István, Dálnic, Treiscaune. 11641

„SEBŐ PENSIO”, Tusnadbai, perfekt szakács, v. szakácsnőt keres saisonra. 11626

Vegyes

Diétás ebédlő, étrendi betegek számára. Vegetáriánus és finom bécsi konyha. Kemény, Bukarest, Blvd. Elisabeta 24.

Értesítés

Nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy TUSNADFORDJON „Bors” villában legmagasabb igényeknek megfelelő női- és férfiszabószágot nyitok június tizenötödikén, felszerelve legújabb, legfinomabb szövet-, selyem- és strandanyagokkal, legjutányosabb árakban.

Kiváló tisztelettel:
Weisz Bernát
férfi- és nőiszabó,
SIBIU.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ara színes borítóval 30 lej.

Varró és szabászat

iskoláját, valamint divatkezttyű készítés tanfolyamát a Szent János-u. 3 szám alól Brassó, Kolostor-u. 25 I. emelet alá költöztettem át.
ZSIGMOND ERZSÉBET

Ha már az I. osztályt elhanyagolta, súlyosbítja hibáját, ha az

Állami Osztálysorsjáték II. osztályára

sem vesz egy sorsjegyet.

Minél később kapcsolódik be a játékba, annál többbe kerül a sorsjegy.

A II. osztály huzása
1933 jun. 7-én és 9-én lesz

Önnek még nincsen osztálysorsjegye?

Siessen! Azonnal vegyen osztálysorsjegyet! **Jönnék a milliók!!**
1/8 sorsjegy a második osztályra 250 lej. Huzás június 7 és 8
Még kapható: **„FORTUNA”** Brassó, Weiss Mihály-utca 5
Ne felejtse el megújítani osztálysorsjegyét!!

PETŐFI SÁNDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben, 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

SIMA,
CSIKOS,
VIRÁGOS,
KOCKÁS

SELYEM óriási választékban

DEPNER és ROTH Brassó, Kapu-utca 56-58
Telefon: 116

A Központi Hírelroda és „B. Z.” tagja.

Nagyvállalat keres

Ügyes eladókat

kik élelmiszer-szakmában jártasok, a román, magyar, német nyelvet bírják. Ajánlatokat eddigi működés leírásával, bizonyítvány-másolatokkal és fényképpel el látva Rudolf Mosse, Bukarest, Bulev. Brătianu 22. „Spezialgeschäft 14.” jelige alatt továbbít.

ORSZÁGUTI-PULLMANN

BRASSÓBÓL

Indulás mindkét vég állomásról (Brassó-ban: Koronaszálló elött, Bukarestben: Piafa Victoriei) reggel 1/27-kor és d. u. 1/28-kor	Bukarestig	500 lej
	Sinajálg	150 lej
	Bușteniig	140 lej
	Predeáljig	90 lej

Az 1933. évi könyvnap szenzációja!

Alábbiakban felsoroljuk azon könyveket, melyek a könyvnap alkalmából propaganda, szenzációs olcsó árban kaphatók:

Ady összes költeményei, egész vászon kötésben	300	Vándor Iván, Andrea arcát a nap felé fordítja	90
Babits Mihály összes költeményei, egész vászonkötésben	120	Katona, Bánk bán	
„Golya kalifa regény, egész vászonkötésben	57	Vörösmarty, Csongor és Tünde	
Petőfi Sándor összes költeményei, illusztrálva, egész vászonkötésben	120	Madách, Az ember tragédiája, 280 oldal egyben füzve ára 42 lej.	
Kuncz Aladár, A Fekete kolostor, egész vászonkötésben	90	Markovits Rodion, Sánta farsang, füzve	36
Földi Mihály, Névtelen katona, egész vászonkötésben	90	Eckhart Ferenc, Magyarország története, 320 oldal, egész vászonkötésben	90
Zilahy Lajos, Halálos tavasz, egész vászonkötésben	57	Genius Kis Lexikona 1933 évi kiadás 1700 hasáb szöveg, számos szöveggép és melléklettel, erős egész vászonkötésben ára	108
Mikszáth Kálmán, A Noszty fiú esete Tóth Marival, kötve	90	Tamási Aron, Abel a rengetegben, egész vászonkötésben	115
Kemény Zsigmond, Zord idő, füzve	60	Kosztolányi Dezső, Esti Kornél új regénye, egész vászonkötésben	115

HA A FENTI JUTALOMKIOSZTÁSBAN RÉSZT ÓHAJT VENNI, NE MULASSZA EL KÖNYVOSZTÁLYUNKAT E HÉT FOLYAMÁN FELKERESNI. Vidéki rendeléseket a portóköltségek felszámításával azonnal elintézzük.

Brassói Lapok Könyvosztálya
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58 (udvarban)